

KAUBANDUS-TÖÖSTUSKOJA

Nr. 5. I aastakäik

TEATAJA

15. aprillil 1926

Ilmub kaks korda kuus.

Tellimishind:		Toimetus:	Kuulutuste hinnad:
Aastas	Emk. 250.—	Kaubandus-tööstuskoda, Tallinn, Lai t. 45	1/1 lhk. . Emk. 4000.—
Poolaastas	150.—	Kõnetraat 17-77, toimetaja kodus 1-35	1/2 " . " 2200.—
Väljamaale	500.—	Toimetaja kõnetunnid: igal esmaspäeval,	1/4 " . " 1200.—
Poolaastas	300.—	kesknädalal ja reedel kella 2—3 p. l.	Kaanekülgedel—kokkuleppel

SISU: Mida kõneleb tegelik elu meie maksustamispoliitikast. Eesti-Vene kaubandus. Tulu- ja ärimaksu asjad. Äriarvamatute läbivaatamise korrast. Põhjamaade puutööstuse kartelli küsimus. Merimehe tööaja seadus. Kaubanduse v. ljavaated ilmaturul. Euroopa suhkruoodang ja maailma suhkuruturu seis. Või väljavedu mõõdunud viie aasta jooksul. Laevasõidu riikliku laenufondi seadus. Kaubandus-tööstuskoja teateid. Naaberriikide majanduslik elu-olu. Teateid kodu- ja välismaalt. Kaubanduslik läbikäimine Nõukogude Venemaaga. Eesti-Läti kaubavahetus 1925 a. Turgude ülevaade. Tolliteateid. Toiduainete turg. Börsikursid.

Mida kõneleb tegelik elu meie maksustamispoliitikast.

R. Berendsen.

Äri- ja tööstusmaksude küsimus on Eesti ajalehtede veergudel igapäevaseks nähtuseks saanud. Juba mitu aastat järgimööda käib kõigest neist kirjutusist, millistes äri- ja tööstusmaksudest kõnet, üks ja seesama põhiheli läbi: maksuseadus on iganenud, maksustamispoliitika on meie ettevõtete suhtes vildak, mis õnestab meie ettevõtete aluse ja viib neid varem-hiljem kokkulangemiseni.

Sellest on räägitud koosolekuil ja komisjonides (riigimajandusnõukogu). On esitatud märgukirju vabariigi valitsusele ja teistele maksustamisega kokkupuutuvatele ametiasutustele. Küsimus on viidud isegi otsaga riigikokku, kus riigikogu liige h-ra E. Masik peale 1926. a. eelarve vastuvõtmist sooviavaldusega esines, valitsusele ülesandeks teha ärimaksuseadus kiires korras revideerimisele võtta ja juriidiliste isikute maksustamiseks uus ja ajakohane seaduseelnõu riigikogule esitada. Täni on kõik see „hüüdjaks hääleks kõrbes jäänud“ ja isegi rkl. hra E. Masik'u sooviavaldus lükati riigikogu enamusel poolt tagasi.

Nüüd on ärimaksude küsimus jälle teraval kujul päevakorra kerkinud. Ajalehtedest käis hiljuti sõnum läbi, et otsekoheste maksude peakomitee 29. ja 30. märtsil käesoleva aasta peale

keskmiste puhaskasuprotsentide normid kinnitanud ja suures enamuses läinud aasta protsendinormid maksvusele jätnud, seega õigeaks tunnistades, nagu oleksid läinud aasta normid mõõdukad, milliste alandamiseks tõelikku alust ei ole.

Maksuametite koosolekud on kinnised, seepärast ei ole nende ridade kirjutajal teada, mis seniste protsendinormide poolt ja vastu ette toodi või milliseid muudatusi neis tehti. Nii palju aga on ajalehtedest teada, et nimetamisvääriksi muudatusi pole ette võetud.

See sunnib selle küsimuse juures tõsiselt peatuma. Seda enam, et endisel Vene ajal meil ärimaksude juures väga harva vaielusi ja kaebusi ette tuli, kaupmehed ja töösturid maksuametitega kõigiti leplikul jalal asusid ja oksjonikuulutused ärimaksude tasumiseks peaaegu kuulmatud olid. Milles on siis seisukord nüüd muutunud ja millised asjaolud on teravale vahekorrale põhjustanud?

Tuleb kõige pealt pidada meeles, et Vene ajal kaupmeestel ja tööstureil peale riikliku ärimaksu muid suuremaid makse peaaegu ei olnudki. Tulumaks oli tundmatu, sest olgugi, et 1916. aastal küll tulumaks sisse seati, tegelikult aga seda maksustamist revolutsiooni ja sellele

järgneva okupatsiooni tõttu Baltimail läbi viia ei suudetud. Nii on tulumaks meil tõelikult iseseisvusepäevilt pärit. Seega kasvas kaupmees- tel ja tööstureil maksustamiskoorem juba kahekordseks: ärimaks ja tulumaks. 19. jaanuaril 1920. a. anti maaomavalitsustele õigus tööstus- ettevõtteid maksude alla panna, milline seadus 31. detsembril 1920. a. muudatustega maalas- vate tööstusettevõtete suhtes õige karmi kuju omandas. Nii kasvas maksukoorem. Hiljemalt on juure tulnud veel kaitseliidumaks, mida võ- takse nii tulu-, äri- kui ka kinnisvaramaksu alu- sel. Seega näeme ikka maksude kasvamist, mitte kahanemist.

Maksude kasvamisega ei ole aga ettevõtete kandejõud kasvanud. Kui 1919. ja 1920. aasta- tel, kus üldine kaubanälg valitses, mitmed äri- ettevõtted tõesti hästi teenisid, siis on need ajad juba minevikuvallas ja selleaegist teenistusvõi- malust ka praegusel ajal äriettevõtetele juure arvata oleks lausa ülekohus. On ju üldiselt tun- tud tõsiasi, et igale tõusule paratamata mõn järgneb. Selle tunnistajaiks oleme kõik: tõusu- keerus tekkinud ettevõtted on varisenud kokku või varisemas; tõusikuist endist on mitmed va- junud alla töötatöölise olukorda. Ärielu põeb praegu kriisi-aegjärku, ja kõik tundemärgid kõ- nelevad selle poolt, et kriis pikale ähvardab venida.

Maksustamispoliitika, mis ärielu tõusu aeg- järgul oma kursi võttis, ei ole aga seda kurssi tä- nini veel muutnud. Maksupoliitika juhid ei ole vist tähele pannud, mis nende ümber sünnib. Tu- leb kahelda, kas on nad seda tähele pannud, et käesoleva aasta esimese veerandi jooksul aja- lehed Tallinna linna kohta üksi 1.644.000-mar- galises summas äriemeeste oksjonikuulutusi too- nud, mida politsei komissarid m a k s u v õ l - g a d e sissenõudmiseks välja kuulutanud! Ja seda just peasjalikult kes- ja väikeettevõtete suhtes. Kui suur võib see summa aga kogu riigi kohta olla, selle kohta pole meil teateid.

On juba endast selge, et iseseisvus endaga kodanikele ka teatud kohustusid kaasa toob. Meie väike riik ei ole rikas, tal tuleb raskeid sõja- haavu veel kaua arstida, milleks läheb ka suur osa maksudest, aga samuti on selge, et makse ainult kodanikkude kandejõu kohaselt võib peale panna. Kui ettevõtted nüüd vähemate kasudega töötavad kui neli-viis aastat varem, siis peavad nende maksukoormatused ka vastavalt vähene- ma. Kuid meie näeme vastupidist. Riigi eelar- ves figureerivad ärimaksude lahtris samad sum- mad, mis „endisel heal ajal“, olgugi, et heade aegade asemele on tulnud halvad ajad. Maksu- poliitika määravad trööstivad endid vist seega, et ... küll nad ära maksavad, kui neile aga

peale paneme. Kuidas selle „äramaksimisega“ aga lugu tõepoolest on, sellest jutustavad meile oksjonikuulutused. Ja oksjonitega ei saa ka iga- vesti midagi kätte: kui maksjal varandust ei ole, siis pole temalt midagi ka oksjoniteel võtta. Või leidub meil tänapäev veel neid kergeusk- likke, kes arvavad, et tänavu võtame maksud oksjoniteel sisse, tulevaseks oksjoniks kogub maksumaksja juba endale uue varanduse! Eksi- arvamine: oksjonihäämri abil ei ole ükski riik oma eelarvet kaua katnud, ja õnnetus oleks, kui meie poliitikamehed riigi eelarvet oksjoni- häämri abil hakkaksid tasakaalu taguma. Kust kord oksjonihäämer on üle käinud, sealt on edu kauaks kadunud.

Aga kuigi ehk veel praeguse maksustamis- poliitika kaitseks põhjendusi leitakse, siis on seda raskem kaitsta praegust maksustamistehni- kat, s. o. viisi, kuidas meil maksud määratakse. Kui tulumaksuseadus tulumaksu suhtes maksjale teatud õigused jätab oma kasusid kaitsta, siis heidab ärimaksuseadus kaupmehe ja töösturi täiesti maksukomisjonide meelevalle alla. Seda näeme kõige pealt just keskmiste kasuprotsen- tide määramise juures. Käesoleval aastal oli K.-t.-koja algatusel peetud terve rida kaupmeeste ja töösturite koosolekuid, kus põhjalikult kaa- luti, kui palju üks või teine äriilik praegustes oludes „puhast“ võib teenida.

Kogu äriettevõtete klassifikatsioonitabel oli põhjalikult läbi töötatud ja kõikidele maksuko- misjonidele, ka otsekoheste maksude peakomi- teele, kätte saadetud. Jaoskonna ärimaksuko- misjonides võeti Koja poolt ettepanud protsen- dinormid suures enamuses vastu, kuigi mõnes komisjonis maksuinspektor paljuütlevalt tähen- danud, et küll peakomitee juba selle eest hoolt kannab, et need normid kinnitust ei leia. Jät- tes kõrvale, kui palju maksuinspektoril kui ko- misjoni esimehel juriidilist ja kõlblist õigust on komisjoni otsuste üle irvitada, peame siinkohal tähendama, et nende ettekuulutus täide läks: otsekoheste maksude peakomitee ei arvestanud kaupmeeste ja töösturite seadusliku esituse ette- panekuga, vaid kinnitas protsendid oma heaks- arvamise järgi. Isegi seega saadi seal valmis, et seaduses ettenähtud asjatundjaid ei kutsutud K.-t.-koja kaudu, vaid paluti selleks juhuslikke isikuid, kellel mingit juriidilist ega kõlblist õi- gust ei ole kaupmehi või tööstureid esitada. Mis- suguse meeolehärma see teguviis kaupmeeste ja töösturite ridades välja kutsus, seda pole vaja siinkohal pikemalt seletada.

On otse krooniliseks nähtuseks saanud, et kõik katsed, mis kaupmeeste ja töösturite poolt selleks ette võetud, et ärimaksud õiglasemalt määrataks, otsekoheste maksude peakomitee

poolt on kõrvale tõrjutud. See asutus näikse kui Hiina müüri taga asuvat, kuhu soovimata isikuid segama ei lasta. Meil ei ole põhjust kahtlemiseks, et otsekoheste maksude peakomitee oma parema arusaamise ja seaduse tähe järgi poleks talitanud, aga sealjuures ei või jätta rõhutamata, et see toon, mis mainitud asutuse tegevuses tihti peale on avaldunud, rahulolematusele riikliku asutuse vastu põhjust on annud. Ilma et üksikasjalisi näiteid selleks ette tooma hakata, tuleb meele ainult seda vastuseisumist, mida mainitud asutuse juhtivate jõudude poolt avaldati nõupidamistel, kus praeguse ärimaksuseaduse muutmise kõnes oli. Tahtmata jäi raske mulje, et sealpool kõikide nende uuenduste ja kergenduste vastu kümne küünega seistakse, mis vähegi ärimaksu maksjate huvides kavatsetakse ette võtta.

See vaenuline olek, mis maksuvalitsuse juhtivate meeste keskel ärimaksu maksjate vastu valitsemas, ei jää õisi kandmata. See leiab järeletegijaid väiksemate ametnikkude hulgas. Ja seda nägime Tallinnas ühest maksuinspektori abilistest, kes ärisid revideerimas käies K.-t.-koja vastu avalikku vaenu õhutas, kaupmehi parastades, et mis olete sellest saanud, et K.-t.-koja ellu kutsusite, maksud teil ikkagi ei alane, neid paneme teile isegi veel juure!

Maksustamine on õrn asi. Iga maksu tasumine võib küll leida tõrkumist, aga kõige vastikum on see maks, mis mitte küllaldaselt kaalutult määratud ja mille vastu maksja end kaitsta ei saa. Kui sealjuures maksuametnikud endile veel lubavad maksjate suhtes üleolevaid märkusi teha, siis hävitab see lugupidamise maksu-asutuste vastu põhjani.

Meil lükatakse äri raamatud kahjude ja kasude selgitamisel teinekord õige väikeste puuduste juures tagasi. Maksu maksjate protestid ja vastulaused otsustatakse kergel käel jätta rahuldumata, ilma et protesteerijale neid põhjusi

teada antaks, millistel tema protest rahuldumata on jäetud. Aga juba tsaariaegne rahaminister Kokovtsev juhtis oma ringkirjas kameraalkodade ülemate tähelepanu sellele, et maksuvalitsuse ettevõtete läbikäigud (läbimüügid) võetaks võimalikult õiglaselt ja et otsused, miks protestid või vastulaused rahuldumata jäeti, ka tõsiselt motiveeritaks (rahaministri ringkiri 28. maist 1907. a. nr. 5094). Kui juba Vene ajal, kus ärimaksud peaaegu mingit nurinat ei tekitanud, tarvilikuks leiti maksuametite tähelepanu sellele juhtida, kui hädavarviline ei ole see meie päevil!

Meie riigivalitsus seisab õigusega sõjajalal nende jõududega, kes vabariigi aluseid püüavad õõnestada, aga sealjuures unustatakse ära, et vildak maksustamispoliitika ja õiglusetu maksustamistehnika üheks paremaks sõjariistaks on meie vabariigi vaenlaste käes. Meie vaenlased oskavad väga kasulikult tarvitada seda rahulolematust, mis maksude asjus on maad võtnud. Seepärast peaks riigivalitsuse ja riigikogu kohuse olema küsimust igakülgset revideerimisele võtta ja asutusi, kes oma tegevusega rahulolematust süvendada aitavad, ümber korraldada. Ei oleks vssisti halb, kui valitsus oma tähelepanu rohkem ohverdaks ka otsekoheste maksude peavalitsusele ja võtaks kord tõsiselt revideerimisele, missuguses vaimus seal asju aetakse. Nende ridade kirjutaja teada on mainitud asutuse juhtivatel kohtadel õige palju endiseid tsaariaegseid ametnikke ja nende hulgas kena kogu muurahvusest isikuid. Nende ridade kirjutajal ei ole nende meelsus teada ja tal ei ole põhjust nende aususe juures kahelda, aga kas ei või vahest võimalik olla, et need härrad meie olude kohaselt aklimatiseeruda ei suuda, ja see, mida nad ise heaks peavad, Eesti vabariigile halbuseks võib tulla. Tegelik elu arvustab meie maksustamispoliitikat ja -süsteemi väga karedalt; kas see ei ole vahest ajamärk, mida teravalt tuleb tähele panna.

Eesti-Vene kaubandus.

Vaatamata kõigi ebasoodsuste peale näitab Eesti-Vene kaubandus edukat arengut ja seda meie väljaveo suhtes, mille laiendamine kodumaa tööstusele osutub nii väga tähtsaks, pidades silmas meie tööstussaaduste müügiturgude kasinust.

Jättes kõrvale 1920.—1922. aastad, kus Vene väliskaubandus oli täiesti ebanormaalne, kodusõja ja 1921. aasta suure viljakaalduse tagajärjel, näitavad statistilised andmed järgmist arenemiskäiku Eesti-Vene kaubanduses:

	Väljavedu.	% üldväljaveost.	Sissevedu.	% üldsisseveost.
1923. aastal . . .	381 milj. mk.	6,7	378 milj. mk.	4,0
1924. " . . .	416 " "	5,3	1.048 " "	12,8
1925. " . . .	1.033 " "	10,8	426 " "	4,4

Nii siis on väljavedu järjekindlasti tõusnud, ja Venemaa omas möödunud aastal meie üldväljaveos 3. koha, kohe peale Saksaja Inglismaad. Käesoleval aastal tõuseb väljavedu Venesse kindlasti suurel määral üle eelmise aasta tasapinna, sest möödunud sügisel Vene poolt paberi-, puuvilla- ja nahatööstustele antud tellimiste peaos langeb käesoleva aasta peale: nimelt täideti nende tellimiste kogusummast — 1.200 miljonist margast — möödunud aastal ja veeti välja Venesse 350 miljoni marga eest kaupu, nii et 1926. aastaks sellest kogusummast jäi välja vedada umbes 850 miljoni marga eest, selle hulgas paberit — 500 miljoni, puuvilla-kaupu — 200 miljoni ja nahakaupu — 150 miljoni marga eest. — Pidades silmas asjaolu, et nende tellimiste täitmise hilisemaks tähtjaks on augustikuu, võib kindlasti oletada, et nimetatud tööstusharudele uusi tellimisi veel käesoleval aastal antakse, mille järelalusena väljavedu Venesse ületab märksa eelmise aasta kogusumma.

Nagu sellest näha, on meie tööstusharud suutnud leida Venemaal turgu oma saadustele ja seega on sinnaminevate väljaveokaupade koosseis käesoleva aastaga mitmekesisemaks muutumas. Eelmisel aastal — 1923., 1924. ja 1925. — oli meie ainsamaks suureks väljaveokaubaks Venesse paber, mis tervelt 92 kuni 97% tervest väljaveost Venesse moodustas, kuna teised kaubad nimetamisvääriolist tähtsust ei omanud; nüüd aga astuvad paberi kõrvale väärioliste väljaveokaupadena Venesse puuvilla- ja nahasaadused, ja jääb ainult loota, et mõlemad tööstusharud suudavad paberitööstuse eeskujul võidetud turgu endale ka kindlustada.

Need tööstusharud peaksid võimalust leidma oma Vene ekspordi veelgi suurendada ja seda sinnaminevate kaupade mitmekesistamise teel. Edasi on meil veel mitmed tööstusharud, nagu tsემენди- ja metallitööstus, kellel samuti peaks korda minema suuremaid tellimisi saada Venest; on vaja ainult toimida energiliselt ja sihikindlasti ja mõjuda kaasa soodsa olukorra ja tegevustingimuste loomiseks.

Mis puutub sisseveosse Venest, siis langeb sellest 1925. aastal üle poole — 59% —

teravilja peale ja 23% — petrooleumi, bensiini ja sellesarnaste ainete peale; peavarustajaks seemnete alal on meil Venemaa — üle poole kõigist seemneist tuleb sisse sealt. 1925. a. sissevedu on küll tõusnud 1923. a. võrreldes, kuid vähem kui poole peale langenud võrreldes 1924. aastaga ja seda peamiselt vilja arvel, mida 1924. aastal 836 milj. mk. eest sisse veeti, 1925. a. aga ainult 253 milj. mk. eest. Selle põhjuseks oli osaline viljaikaldus Venes 1924. aastal ja ka võimalus vilja Poolast, sealse rahakursi langeamise tagajärjel, odavamana sisse tuua.

Nagu väljaveo andmeist näha, on Vene turge meie tööstusele vastuvaidelemata tähtis: 1,136 miljoni-margalisest paberi üldväljaveost läheb Venesse 946 miljoni, s. o. tervelt 83%; nahasaaduste väljavedu tõuseb seni antud tellimiste tagajärjel käesoleval aastal vähemalt kahekordseks; mitte alla 10% kõigist tekstiilsaadusist läheb samuti sel aastal Venesse. Selle tähtsuse tõttu, mida omab Venemaa meie tööstuses, tuleb võtta käsile kõik abinõud, mis aitaksid mitte üksi kätte võidetud turge Venes alali hoida, vaid neid ka märksa laiendada, mis Vene hiigla suure tarviduse juures (Vene üldsissevedu 1925. aastal ulatus ennesõjaaegistes hindades 350 miljoni kuldrublani) on täiesti võimalik.

Asjaolu, et Venemaal väliskaubandus on riigi monopoliks, raskendab küll turgude võitmist, kuna monopoliomanik on ühtlasi ka poliitiliseks teguriks, kuid seniste kogemuste põhjal näib jätkuvat heanaaberlikust vahekorra, ja sellest kinnipidamisest areneksid majandussuhted normaalselt.

Teiseks tuleb kõik tähelepanu juhtida ka sisseveo suurendamisele Venest; see on tähtis seepärast, et Venemaa loomulikult ainult siis huvitatud on meilt kaupade ostmisest, kui meie vastaval viisil jõudumööda püüame ja suudame olla ka Vene kaupade ostjaks.

Tähtsaimaks praktiliseks abinõuks vastastike majandussuhete edendamisel on aga kõige pealt kaubalepingu sõlmimine. Ainult otstarbekohaselt kokkuseatud kaubalepingu abil oleks võimalik täisi määra avada ja kindlustada turge Venes ja ka Kauges-Idas.

Tulu- ja ärimaksu asjad.

Tähtis riigikohtu seletus.

Tulumaksu peakomitee on 25. sept. 1924. a., vaadates läbi k.-m. „Marriot ja Seligmann“ edasi-kaebuse 1923. a. tulumaksu asjas Valga jaosk. tulumaksukomitee otsuse peale 1. nov. 1923. a., pannes tähele, et ärimaksu andmed kasu suu-

ruse üle kaebaja poolt ümber lükkamata, et tulumaksu alal ärraamatud jaoskonna tulumaksukomiteele esitamata ja et peakomiteel puuduvad dokumentaalsed andmed kaebaja maksust vabastamise põhjustamiseks, ja võttes arvesse tulu-

maksu sead. § 11, p. 6, otsustanud: lõpulikult maksu alla kuuluv tulu kindlaks määrata 642.117 marga peale.

Riigikohtule antud k.-m. „Marriot ja Seligmanni“ kaebuse seletatakse, et firma 1922. a. Eestis seostmis-operatsioonidest mingit kasu pole saanud; firma, mis asub Lätimaal, Liibavi linnas, 81.755.474 Läti rubla 82 kop. aastase läbikäigu juures, on kasu saanud ainult 0,64 prots. läbikäigust, kuna aga Eestis on tema läbikäigust 9.457.635 marga pealt kasu hinnatud 756.611 marga peale, s. o. 8 prots.

Oma esitises riigikohtule seletab tulumaksu peakomitee, et k.-m. „Marriot ja Seligmanni“, lunastades 1922. a. peale esimese järgu äritunnistuse, on 1922. aastal 9.457.638 marga eest sugu üles ostnud ja välja vedanud. Lisaärimaksu alla heideti ettevõtte otsek. maks. sead. § 543 alusel esitatud teadaandes näidatud läbimüügi-summa kohaselt sama seaduse § 551 põhjal, kusjuures puhaskasu 756.611 marka arvutati klassifikatsioonitabelis ettenähtud keskmise kasuprotsendi järgi. Nimetatud puhaskasu-summa võttis ka jaosk. tulumaksu komitee tulumaksu juures tuluna arvesse, mida peakomitee, ainult tulum. sead. § 11 p. 6 kohaldades, vähendas. Kohtuistungil toetas kaebaja volinik Vargonovits kaebust. Tulumaksu peakomitee esitaja Elmar Spreckelsen palus kaebuse tagajärjeta jätta, sest kaebaja on maksustatud ärimaksu andmete põhjal, missuguse asjas antud kaebus tänasel kohtuistungil tagajärjeta on jäetud.

Käesoleva asja arutanud ja prokuröri arvamise kuulanud leiab riigikohus: maksukohuslane ei ole teadannet saatnud oma 1922. a. tulude üle ja tulumaksukomitee poolt on tulumaksu summaks võetud puhaskasu-summa, millest peakomitee ainult tulum. sead. § 11 p. 6. põhjal 84.494 mk. maha arvanud. Tulum. sead. § 48. lubab küll tulumaksu arvutamisel tarvitada kõiki mak-

sukohuslase tulu üle kogutud andmeid ja komitee võib tulusumma hinnata koguni maksja väljaminekute järgi. Võttes aga tulusumma arvutamisel aluseks puhaskasu-summa, peab komitee silmas pidama, et puhaskasu, mis ärimaksu sead. § 519 kui ka § 532 j. j. järele välja arvatatakse, ei vasta tõelisele majanduslikule puhaskasu mõistele ja tulule, mis tulumaksu sead. § 3.—20. ette nähtud. Seepärast ei saa õigeks tunnistada), kui puhaskasumaksu-summa otsekohe tuluks arvatakse, vaid tulum. sead. § 48. järele on komitee kohustatud hindama (kui tarvilik, asjatundjate kaudu) ja selle järele kindlaks tegema, kuivõrra puhaskasumaksu-summa teatavast ärioperatsioonist võib maksukohuslase tõelikuks tuluks arvata. Käesoleval juhusel puuduvad andmed selle kohta, kas on komitee enda hindamise alla võtnud küsimuse, kas võis puhaskasumaksuks arvatud summa ka selle k.-m. tõelikult tuluks olla, mis tulum. seaduse põhjal maksu alla tuleks panna.

Seepärast ja adm. k. k. § 21. ja 22. p. 2. põhjal otsustas riigikohus tulumaksu peakomitee otsus 25. septembrist 1924. a. tühistada ja asi nimetatud peakomiteele uueks otsustamiseks saata.

See riigikohtu otsus, mida meie „Õigus’e“ järele toome, on meie äriameestele seepoolest äärmiselt tähtis, et tulumaksukomiteed äriameestele tulude väljaarvamisel alalõpmata tarvitavad ainult ärimaksukomisjonide andmeid. On mitmel korral tulumaksu peakomitee tähelepanu selle peale juhitud, et sarnane teguviis tulumaksuseaduse § 48 täpsele mõttele ei vasta, aga peakomitee on kangekaelselt sel seisukohal püsinud, et ärimaksukomisjoni andmed on küllaldased ka tulumaksukomiteele.

Nüüd on riigikohus selle küsimuse kohta oma autoriteetliku otsuse annud. Vahest mõjub see tervendavalt tulumaksu peakomitee tegevusele.

Äriraamatute läbivaatamise korrast.

Sageli lükatakse kaupmeeste ja töösturite poolt esitatud äriraamatud maksukomisjonides tagasi, kuna teinekord raamatute mittetunnistamiseks õige väiksed põhjendused on.

Praegune ärimaksuseadus annab küll maksukomisjonidele laia võimaluse äriraamatuid ettevõtete puhaskasu väljaarvamiseks mitte tunnistada, kuid pahatihti tehakse maksukomisjonides raamatute läbivaatamisel ka päris jämedaid vigu. Nii on mõnel maksuinspektoril kombeks, et ta ettepannud äriraamatuid komisjonile üldse ei esita, vaid ise raamatud läbi vaatab, vastava akti kokku seab ja ainult selle akti komisjonile ette paneb.

See ei ole aga seaduse nõuetega kooskõlas.

Ärimaksuseaduse § 550. otsekohe mõiste järele peavad esitatud äriraamatud kõige pealt ja oskonnakomisjoni poolt läbi vaadata. Sel vaatekohal püsis omal ajal ka Vene senat (ots. 11. sept. 1902. a. nr. 7865) ja ka 1923. a. 9. märtsi seaduse (Riigi Teataja nr. 44—1923) § 14 räägitakse jaoskonnakomisjonist, aga mitte maksuinspektorist.

Nii seletas seda ka riigikohus 17. märtsil 1925. a. David Lerenmanni puhaskasumaksu asjus. Pangu seda need tähele, kellesse asi puutub.

*) Sõrendus meie poolt. Toimetuse.

KEŠ SOOVIB MÕNUSAT JA HEAD
VALGUST, SEE TARVITAB AINULT

PHILIPS LAMPISID

MUÜK IGAL POOL

Põhjamaade puutööstuse kartelli küsimus.

Missugused väljavaated on puuturu edaspidiseks kujunemiseks.

Rootsi leht „Affärswärlden“ käsitab põhjamaade puutööstuse kartelli loomise küsimust ning ütleb selle kohta muu seas järgmist:

„Enne ilmasõda oli puutöösturitel, ka Rootsis, häid lootusi tuleviku kohta, sest kuigi Rootsi puueksport sel ajal ei suurenenud, tarvitas maailma turg siiski ikka enam ja enam puukaupa, ja nende tarviduste katmiseks tuli tähendatud kaupa vedada kaugetest maadest. Tol ajal paistis, et puukauba hinnad ning metsade väärtus hakkavad kiiresti tõusma. Need lootused pole täide läinud.

Maailma puuturul on vahepeal esile kerkinud uusi tegureid. Ehitustööstus on sõja tõttu paljudes Euroopa maades olnud soigus, puu tarvitamist on vähendanud ka uued ehitusviisid, mis nõuavad enam tsementi, kivi, telliskivi ja rauda. Metsad, mis paljudes riikides varemalt olid eraisikute omad, on nüüd muutunud riigi omanduseks. Rahalised raskused on riike sundinud metsi laialt realiseerima. Soomes on uued raudteed suuri metsaalasid ekspordile avanud. Venemaal on metsaga kauplemine saanud riigi monopoliks, kusjuures riigil ei näi tähtis olevat tähendatud monopoli tulukus, vaid lihtsalt eksportvaluuta saamine. Venemaal müüakse metsa ja metsamaterjali nii odavasti, et vaevalt valmistamiskulud kaetud on, kauba tõelist väärtust ei peeta palju silmas.

Nõupidamistel, mis hiljuti põhjamaade puueksportööride poolt Kopenhaagenis peeti ja millest ka Vene monopolühingute esitajad osa võtsid, tõsteti üles küsimus, et metsamüügi tehingutes esineda ühise kartellina ja selleks sõlmida rahvusvahelisi kartellitaolisi lepinguid.

Tähendatud küsimus oli puueksportööridel arutusel juba ammu enne sõda. Rootsi, Norra ja Soome puueksportühingud olid pannud toime ühise statistika ja kogutud andmed oma vahel vahetanud. Venemaa puudus siis, sest sel ajal ei olnud temal sarnast ühist puutööstuse esitust nagu seda olid näiteks Rootsi ja Soome puueksportühingud ja töö sarnase esituse loomise sihis edenes väga aeglaselt. Nüüd on Venemaal maksmas riigi metsamonopol ja tal oleks võimalik pidada statistikat ja astuda teiste riikidega läbirääkimistesse. Ühise müügipoliitika rajamine on praegusel hetkel niisama tarviline kui aastal 1914, mil Rootsi puutööstuse silmapaistvam esitaja Axel Wallenberg selle küsimuse kohta lausus: „Peaks loodama rahvusvahelise juhatus, kelle ülesandeks oleks puutööstuse reguleerimine, nimelt saaduste valmistamise suurendamise, vähendamise või en-disel tasapinnal hoidmise kindlaksmääramine.“

Põhja-Euroopa puutööstuse esitajatel oleks nüüd küll põhjust sõlmida rahvusvahelisi kartellilepinguid. Eksportmaid on vähem kui importmaid. Eksportmaades on olemas piüü ühinemise poole, see piüü on viimasel ajal kasvanud. Puu on sarnane asi, mida suuremal määral mõne muu ainega asetada võimalik ei ole. Ei ole ka mõeldav, et neile turgudele, kus Põhja-Euroopa puukaup peremeheks osutub, ka teiste maade puukaup suuremal hulgal valguma hakkab. Puuturgu ühiselt silmas pidades oleks kartelli osalistel võimalik saaduste valmistamist edaspidi paremini korraldada, nimelt nii, et pakkumine täiesti vastaks nõudmisele.

Tehtavast kartellilepingust peaks võimalikult eraldatama tselluloositööstus. Tselluloosi valmistamine nõuab suuremat kapitali kui metsatööstus. See asjaolu, et tselluloositööstuse seisukord on praegu palju parem kui metsatööstuse oma, tuleb suuremalt osalt sellest, et Vene müügipoliitika ei ole siin kaastegev. Selle juures on saeveski sisseseadmine võrdlemisi lihtne asi ja nõuab palju vähem kapitali kui näit. tselluloosivabriku asutamine, mille peale kulub mitme aasta töö ja miljoneid kapitali. See loomulikult raskendab kartelli loomist metsatööstuse alal, kuid ühtlasi tõuseb selle läbi ka kartelli tähtsus ja tarvidus tema järele.

Kartellilepingu vastu on vahest nii mõnigi maa. See uuea aja tööstuse korraldamise viis ei ole isegi Rootsis veel kindlat pinda leidnud. Ühisele juhatusesele allumine on asjaosalistele alati raske olnud. Soomest võiks vastuolemist kartellile oodata seepärast, et seal just viimasel ajal uusi, suuri metsaalasid ekspuuteerimise alla on võetud ja loodetakse puueksporti tõstmisega ka ilma kartellita hakkama saada. Venemaa juhib oma kaubapoliitikat osalt ainult tema enda huvidele vastavalt. Selle tõttu on võimalik, et rahvusvahelise kartellilepingu sõlmimise juures pannakse sarnased tingimused ette, mis asja juba alguses võivad nurja ajada. Teiselt poolt on aga siiski soovitatav, et kord alustatud nõupidamisi ei katkestata, vaid loodud pinnal edasi töötatakse.

**Iga pank, kaubandus-
kontor ja äri- ja töös-
tuseettevõtte tellib oma
ootetoa lauale «Kau-
bandus-tööstuskoja
Teataja».**

Merimehe tööaja seadus.

Kohtuministeeriumi meriseaduste komisjon, kus praegu väljatöötamisel „Merimehe tööaja seadus“, on saatnud tähendatud seaduse eelnõu Kaubandus-tööstuskoja laevasõidu sektsioonile läbivaatamiseks ja arvamise avaldamiseks.

Nagu seaduse seletuskirjast selgub, on eelnõu kokkuseadmisel aluseks võetud Skandinaavia riikide sellekohased uuemad seadused, mille põhimõtetele tahetakse rajada korda meie kaugekui ka rannasõidus ja sisemistel veeteedel.

Teatavasti kannatab meie laevasõit praegu raske kriisi all, mille möödumist pole loota nii pea, sest et selle peapõhjused — kapitali puudus, viletsad laevad, suur võistlus, odavad prahid — ainult pikema aja jooksul kõrvaldatavad on.

Tähendatud põhjustel on inimestel praegu väga raske laevasõidu alal tööd leida ja meie kaubalaevastikul, mis kaugeltki nõutaval kõrgusel ei seisa, arenemise teele asuda. Uus seadus aga, kui see sel kujul maksma hakkaks nagu eelnõu meriseaduste komisjoni poolt kokku seatud, raskendaks meie kaubalaevastiku seisukorda veelgi, mis juba selgub seaduse eelnõu pealiskaudse vaatlemise juures.

Kuid et küsimust praktilisest seisukohast kõigekülgselt kaaluda, otsustas K.-t.-koja laevasõidu sektsioon kuulata ära Eesti laevaomanikkude arvamised. Suuremate aurulaevade omanikud, nagu a.-s. „Tallinna laevaihisus“, Joh. Linde, Pärnu aurulaeva selts, Balti Päästeselts, Saaremaa laevaomanikud, Hiiumaa, Läänemaa, Pärnumaa, Naroova ja lõpuks sisevete aurikute, praamide ja lotjade omanikud — kõik on ühel ja samal arvamisel, et seaduse maksmapanek sel kujul tähendaks meie kaubalaevastiku tegutsemise raskendamist ja selle võistlusvõime tunduvat nõrgendamist, kuna tööaja lühendamise arvel suureneksid laevade väljaminekud, pikeneks laevade laadimine ja lossimine, samuti halveneks ka vahekord laevakapteni ja meeskonna vahel, mis praegu on võrdlemisi hea ja kodune.

Et küsimust valgustada veelgi laialisemalt, kuulas laevasõidu sektsioon ära ka Skandinaavia riikide laevaomanikkude arvamised, ehk siin küll kohe peab tähendama, et sealsed laevad ja laevasõidu olud meie omadega võrreldes on nagu päike ja kuu. Seal on tegemist peaaegselt uute suuremate ja viimaseaja tehniliste nõuete kohaselt ehitatud laevadega (30—40% laevadest on alla 5 a. vanad, ruttu laaditavad ja lossitavad mootoraurikud), meil aga on seevastu ainult vanad, ümberkäimises aegaviitvad laevad (aurikutest üle 25 a. vanad tervelt 70%), nendest 30% purjekaid (üle ilma on purjekaid kõigest 3,5% kogu lae-

vade arvust), mis laadimiseks ja lossimiseks, võrreldes moodsate mootoraurikutega, vajavad väga palju vaeva ja aega. See on kurb, kuid, paraku, reaalne fakt, millega meie kaubalaevastiku juures arvestada tuleb.

Hoolimata sellest on huvitav konstateerida, et Skandinaavia riikide laevaomanikud seletavad kõige kategoorilisemalt, et nende uus tööaja seadus, mis 1920.—1922. a. ellu viidi, laevaomanikkudel üle jõu käib ja parandamist või koguni äranuutmist vajab.

Meil on käsitada Rootsi Laevaomanikkude Ühingu märgukiri Rootsi kaubandus-tööstusministrile, milles võetakse põhjaliku vaatluse alla seaduse mõju Rootsi meresõidu peale viimase 3—4 aasta jooksul ja milles tullakse otsusele, et see Rootsi laevasõidule väga kurbi tagajärgi annud.

Ei oleks mitte üleaarne tuua mõnesid puudusi, mille peale märgukirjas pööratakse tähelepanu, mis kui praktilisest elust võetud näited võiksid tuua meile teatud kasu. Esijoones rõhutatakse märgukirjas, et uue seaduse maksma hakkamisega on langenud meeskonna töö produktiviteet. Meeskonna arvu laevadel olevat tulnud suurendada õige paljudel juhtumistel, eriti aga masina- ja katlaruumi alal. Edasi olevat endise normaaltööaja arvel tulnud juure hulk ületunde, mis raskendavat eriti rannasõitu ja töötamist sadamates. Tarviline laevade korrashoid olevat märksa kannatanud, sadamates olevat tarvis nüüd isegi erilisi maalt palgatavaid vahte pidada. Ülejõu töötamise vastu pakkuvat uus seadus kaitset ainult seevõrra, kuivõrra see võimaldab erilist teenistust ületunnitöö arvel. Laevade sõiduaeg olevat veninud pikemaks, eriti just sadamates ajaviitmise tõttu. Hea vahekord meeskonna ja juhtide vahel olevat kadunud, sest mõlemad pooled asuvad nüüd teineteise vastu liig vormilisel alusel. Seadusega antud pikemad puhkeajad ei olevat mõjunud positiivselt meeskonna haridusliku tasapinna, tervise, iseloomu ega ka majandusliku elujärje paranemise peale. Laevajuhtide autoriteet olevat tunduvalt langenud. Sadamates olevat võimatu täpselt täita seaduses ettenähtud tööpäeva pikkuse nõuet, sest et see mitte igas riigis ühesugune ei ole; samuti olevat võimatu täita puht Rootsi pühade pidamist väljamaa sadamates, kuna ju need ühte ei lange teiste maade pühadega.

Edasi öeldakse märgukirjas, et tähendatud seadus olevat asetanud Rootsi laevad raskemasse seisukorda kui see on maadel, kus sarnaseid kitsendusi ei ole, mille tagajärjel võistlus teiste

maadega raskendatud. Kõike kokku võttes nõutakse seaduse tühistamist või selle põhjalikku muutmist laevaomanikkudele vastuvõetavas suunas.

Ka Norra laevaomanikud leiavad, et nende sellekohane seadus on annud halbu tagajärgi, kuigi see on mitmes osas avaram ja laevaomanikkudele soodsam kui Rootsi seadus.

Eriti huvitav on Skandinaavia riikide laevaomanikkude nõudmine 9-tunnilise tööpäeva kohta sadamates, sest et lühike tööpäev on üks tähtsamatist põhjust, mis laevade seisuraha näol kuld suureks ajab.

Tulles tagasi meie arvamise juure „Merimehe tööaja seaduse eelnõu“ kohta, peame tähendama, et võttes arvesse Eesti kaubalaevastiku rasket seisukorda, oleks koguni kardetav tööaega meie laevasõidu alal sarnasel viisil normeerima hakata nagu seda näeb ette kõne all olev seaduse eelnõu. Näib olevat koguni raske, kui mitte hoopis võimatu, reguleerida nii mitmetüübiliste laevade ja nende väga lahkuminevat tegevust (kaugesõit, rannaliinid, sisevete laevasõit, purjekad ja praamid) ühise shablooni järgi. Ka

ei tuleks unustada, et meil tegelikult veel pole maksuma pandud 8-tunnilist tööpäeva suuremas osas asutustes ja ettevõtetes (välja arvatud suured vabrikud), seega oleks laevasõit ala, kus see tähendatud seadusega esimesena maksuma tuleks. See paneks aga meie laevasõidu, eriti purjekad, laadimisel ning lossimisel väga raskesse seisukorda.

Tuleb pidada meeles, et meil laevad rannaja sisevetesõidus tegutsevad kõigest 7—8 kuud aastas, kuna nad 4—5 kuud peavad seisma tegevusetu, ilma et inimestel mingisugust teenistust nendel aladel saaks olla. Arusaadav, et selle juures ei saa nõuda, et selle lühikese tööaja jooksul inimesed ainult 8 tundi päevas tööd peaksid tegema, mille tagajärjel tuleks suurendada meeskonna arvu, mis jälle omakorda langetaks laevade produktiivteeti. Sellega ühenduses paneks seadus laevadele peale uusi kohustusi ületunnitöö tasu arvestamisel, mis eriti meie vähematele laevadele raskusi sünnitab.

Kõike arvesse võttes loeme seaduse sellel kujul vastuvõtmatuks ja selle maksmapanemise meil enneaegseks.

Kaubanduse väljavaateid ilmaturul.

George Paish toob „Läti, ajakirjas“ „Ekonomiste“ pikema ülevaate seisukorra kohta maailmaturul, mis majandus-poliitiliselt mõndagi huvitavat pakub. Seepärast avaldame kirjutuse „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ lugejaile täielikult:

„Vaadeldes maailma majanduslikku seisukorda, ei saa salata üldiste seisukordade paranemist 1925. aastal ning veel paremaid väljavaateid 1926. aasta kohta. Paranemine on märgatav nii vaimliselt kui ka materjaalselt.

Locarno leping tunnustab lõhet rahvaste üldkooskõlas. Nimetatud leping oma iseloomu poolest on küll puht poliitiline, kuid samal ajal on ta ka majanduslik, sest see leping tunnustab rohkem kui ükski teine poliitiline akt seda tõsisasja, kui hädatarvilik on sõlmida poliitilisi lepinguid, et saada kätte majanduslikku stabiiliteeti ja edu.

Ei saa olla kahtlust, et Saksamaa majanduslikel põhjusil oli sunnitud esinema lepingu lisandusega; Prantsusmaa rahaline seisukord, tõtt öeldes, sundis Prantsuse valitsust aksepteerima lepingut, kuna Suur-Britannia ja osariikide majanduslikud seisukorrad dikteerisid ette selle toetamise tarviduse. Väga rõõmustav on alla kriipsutada seda fakti, et Euroopa sõdijad riigid on tulnud arusaamisele, et nende oma-

vahelised majanduslikud ja finantsilised huvid nõuavad ka poliitiliste vahekordade reguleerimist ning et sarnase tarviliku lepingu kõrvalejätmine hilisemaks ajaks võis kõigile osavõtjatele sünnitada suuri finantsilisi ja majanduslikke raskusi. Seepärast leiame Locarno lepingu olevat majanduslikus mõttes väga suure tähtsusega ja ei ole kahtlust, et see leping Euroopa uuestsünnile tunduvalt kaasa aitab. Leping on juba aidanud ära hoida sisemisi rahalisi ja majanduslikke kriise, kuigi selle positiivne mõju ei ole veel märgatav suuremal määral.

Saksamaa püüab juba 1923. a. algusest peale poliitilise olukorra parandamise poole, sellele püüdmisele järgnes esimeses jones Davesi komisjoni ellukutumine, siis Davesi programmi vastuvõtmine ja edasi — Locarno leping. See püüdmine on Saksamaale stabiiliteedi saavutamiseks palju kaasa aidanud. Saksamaa poliitika on paljugi kätte saanud ja tema ei ole mitte ainult oma rahalist seisukorda kindlustanud, vaid on saavutanud ka võimaluse suurteks laenuks Suur-Britannialt ja Põhja-Ameerika Ühisriikidelt — oma riigikorralduse kapitaliks ja muudeks otstarveteks.

See poliitika on annud Saksamaale võimaluse viimase 12 kuu jooksul teha oste teistelt riikidelt palju soodsamail tingimusil kui see

KOMMERTS PANK.

TALLINNAS, SUUR KARJA TÄN. NR. 15.

Telegrammi aadress „KOMMERTSPANK“.

Kõnetr. 9-86 üldine

9-89 juhatus

29-61 kassa, valuuta, diskont.

Aktiva.	Äriseis 31. detsembril 1925. a.	Passiva.	
Kassa ja arved teistes pankad.	9.184.264.—	Aktsiakapital	30 000.000.—
Väärtpaberid	200.000.—	Tagavarakapital	502.761.—
Välisvaluuta	1.265.394.—	Liikuva varanduse ^m kustutam.	
„Nostro“	2.298 628.—	kapit.	768.416.—
„Loro“	25.291.070.—	Jooksvad arved ja hoiusummad	41.523.803.—
Korrespondendid „Loro“	131.086.—	Arved teistes pankades	42.821.660.—
Kontokorrent	87.928.849.—	Välisvaluuta „Nostro“	10.155.624.—
Diskonteeritud vekslid ja täht- ajalised laenud	63.042.469.—	„Loro“	40.005.645.—
Inkasso dokumendid	9.771.432.—	Korrespondendid „Nostro“	1 061.286.—
„ korresp. juur.	34.871.086.—	Inkasso kreditoorid	44.642 518 —
Liikuv varandus	3.883.301.—	Garantiid (Kreditoorid)	133.137.878.—
Makstud 0/00 1926 a.	270.733.—	Rediskonto	15.493.160.—
Garantiid (Debitoorid)	133 137.878.—	Saadud 0/00 ja komisjon 1926.a.	1 832.253.—
Üleminevad summad	102.792.—	Maksmata 0/00	32.625.—
		Muud passivad	7 009.328.—
		1925. a. puhaskasu	2.392.025.—
	<u>371.378.982.—</u>		<u>371.378.982.—</u>

Debet.	Kulude ja tulude arve 1925. a.	Kredit.	
Makstud 0/00 ja komisjon	8.518 959.—	Saadud 0/00	12 784.448 —
Ärikulud	7 307.054 —	Saadud komisjon mitmesug.	
Mitmesugused mahakirjutused	2.461.991.—	ülesannetest	6 500 703.—
1925. a. puhaskasu	2.392 025 —	Kursivahed	1.139.754 —
		Tagasimakstud kahil. võlad	255.124.—
	<u>20 680.029.—</u>		<u>20.680 029.—</u>

Pank võtab raha hoiule, annab välja laenusid ja toimetab kõiksugu panga operatsioone kodu- ja väljamaal.

Panga juhatus.

oleks võimalik olnud muul teel; seega on tema annud ka teistele riikidele võimaluse saaduste müümiseks suuremal määral. Saksamaa targa poliitika tagajärg oli see, et ta sai osta krediidi arvel neid puuduvaid aineid, mille järele ta suurt vajadust tundis, ära ootamata aega, mil tema eksport tarvilikule kõrgusele tõuseb. Sel aastal ei ole Saksamaal enam tarvis osta välismaalt nii palju saadusi kui 1924. a., kuna temal enesel möödunud aastal hea saak oli; peale selle on ta tunduvalt vähendanud oma välislaenu.

Prantsusmaa peab veel eeskätt teostama need ülesanded, mida pakub talle uus konjunktuur. Ei ole kahtlust, et see konjunktuur, mida Prantsusmaa saavutanud, temale väga palju maksma on läinud. Lõhe Prantsuse poliitikas oli hädavarviline, et ära hoida majanduslikku pankrotti, mida valitsus tunnistada ei tahtnud. Üks asi, mille järele Prantsusmaa kõige rohkem vajadust tunneb, on seesugune poliitika, mis suurendaks sissetulekuid, vähendaks väljaminekuid ja vähesel määral võimaldaks ka tasuda võlgasid.

On selge, et Prantsuse rahaline seisukord tõsisemid muresid tekitab, ja seni kui püsivad need mured, ei saa olla usaldust finantsilisel alal. Paistab, et ka praegune kriis ja need võtted, mida Prantsuse valitsus tarvitab, et lahendada probleemi, rohkem usaldust võidavad kui endine poliitika, kus üsna rahulikult kõrvale jäeti arvestamine uute laenudega. Kriis võib teravamaks minna, frank veel rohkem langeda, kuid Locarno leping on siiski alguseks olnud Prantsuse püüdumisele lahendada büdzheti, valuuta ja fondereimata võlgade probleeme. — Kõik see kokku näitab, et Prantsusmaa tõsiselt on asunud praeguse raske seisukorra likvideerimisele.

Mitte ainult olukordade muutused Saksa- ja Prantsusmaal ei näita heade lootuste peale tulevikus, vaid ka poliitilise mõtte liikumine, mis kogu Euroopas näib õigel teel olevat, laseb seda oletada. Pea iga riik on oma naabritega poliitilisi kokkuleppeid sõlminud ja poliitiline stabiilsus annab Euroopa riikidele võimaluse saada Põhja-Ameerika Ühisriikidest ja Inglismaalt palju suuremaid krediite kui seni.

Väga võimalik, et Põhja-Ameerika Ühisriikide kaubandus 1926. aastal enam nii aktiivne ei ole kui 1925. a., sest ühelt poolt Ameerika nisu külv oli märksa vähem, kuna teiselt poolt hinnad, mida Ameerika sai välisurgudel oma saaduste eest, nüüd tublisti on langenud. Tänu kõrgetele kummikaupade hindadele, kasvab Ameerika impordi väärtus siiski. Ja kui ka Ameerika kaubandusebilanss halvemaks muutuks ja tema õhverdused välisriikidele kutsuksid esile

tunduva kulla eksporditeerimise, ei sünnitaks see ometi nimetamiseväärsed takistusi Ameerika kaubanduse arenemisele. Ameerika võib lubada suuremaidgi kulla väljavedusid ilma, et halbu tagajärgi karta tarvitseks.

Mina arvan, et suurem kulla eksporditeerimine Ühisriikidest 1926. aastal tõstab ainult maailmaturu aktiviteeti ja võimalik, et see aitab kaasa rohkem kui miski muu, et muretseda Euroopa pankadele suuremaid krediite, millised praegu liialt väiksed.

Jääb üle pöördida veel tähelepanu Vene riigi uuendamise peale. On ja jääb vastuvaidlemata tõsiasi, et Euroopa, eriti Saksa- ja Inglismaa, ennesõjaaegsele seisukorrale enne ei jõua kui ei ole alanud Venemaa tõsine uuendamine. Õnneks on olnud Venemaal, nagu teisteski riikides, hea saak ja nii on ta jõuline ostma Lääne-Euroopa vabrikute saadusi. Siiski peab tunnistama, et seni, kui pole suudetud kätte saada Venemaa ja ülejäänud Euroopa riikide vahel täielikku kooskõla, mis võimaldaks Venemaale saada riigi ühesehitamiseks ja suurte loodusevarade kasutamiseks tarvilikke krediite — ei jõua Euroopa ennesõjaaegsele heale seisukorrale. Praeguse seisukorra juures on Euroopa riigid sunnitud laenusid tegema Ameerika Ühisriikides, sest nad vajavad Ameerika saadusi. Enne maailmasõda suur osa neist saadustest, mis praegu tulevad Ameerikast, osteti Venemaalt, kes omakorda ostis Euroopa vabrikute saadusi, makstes ekspordist saadud rahaga. Venemaa ostujõu kasvamisega pääseks Euroopa palju paremale seisukorrale. Teiste sõnadega — Venemaa uuendamine on tarvilik Euroopa majanduslikule ja finantsilisele tasakaalule aluse panemiseks. Möödunud aastal N.-Vene valitsus püüdis nagu näidata, et tema soov on poliitikat selles suunas juhtida, et oleks võimalik saada krediite, ilma milleta Venemaa uuendamine pole mõeldav. Kuid seni tema poliitika muutus ei ole äratanud nende riikide sümpaatiat, kes on jõulised andma krediite. Nii siis tuleb välja, et Euroopa kaubanduslik arenemine, nii palju kui see oleneb Venemaa uuendamisest, on liig aeglane, kui ei astuta samme lähenemiseks ja vahetõrgete lahendamiseks Venemaaga.

Kui Suur-Britannia ja N.-Venemaa vahel püsiks sarnane arusaamine nagu juba olemas Suur-Britannia ja Sakasamaa vahel, siis krediidi muretsemisega Venemaale paraneks tunduvalt Euroopa kaubanduse seisukord.

Ainult parem poliitiline atmosfäär võib parandada omavahelist usaldust; kui aga välispoliitika samm-sammult ei järgne majanduspoliitikale, siis ei saa kaubandus olla tarvilisel

aktiivne. On lootusi, et kaubanduse seisukord 1926. aastal paraneb, võrreldes 1925. aastaga, ja peajasjalikult tänu paremate poliitilistele vahekordadele, heale viljasaagile Euroopas ja Suurbritannia ettevalmistusele rahvusvaheliste kredii-

tide andmiseks. Kaubanduse arenemine oleks aga väga piiratud, kui ei heideta kõrvale tariife ja teisi kitsendusi ning kui ei astuta energilisi samme Venemaa uuestsünniks.

Läti keelest A. K.

Euroopa suhkrutoodang ja maailma suhkruturu seis.

Suhkur kuulub meie igapäevaste toiduainete hulka, mille tarvitamine pea sama laialine kui igapäevase leivagi. Seepärast kuulub suhkur, nagu viligi, maailmaturu tähtsamate kaubaainete hulka, mille seisukorda maailmaturul asjast huvitatud ärimehed suure hoolega jälgivad, et võimaliku hindade tõusu või langust ette aimata.

Suhkrutööstuse hooaeg Euroopas langeb talvekuude peale ja praegu kevade tulekul on see igalpool kas juba lõppenud või lõppemas. Selle tõttu on nüüd juba võimalik Euroopa suhkrutoodangut selle aasta kohta kindlaks määrata. Kuiugi lõpuliste andmete kokkuvõtmisel veel mõningaid muutusi võib ette tulla, on need siiski nii tähtsuseta, et need üldist pilti suuremat muuta ei suuda.

Suuremad suhkrualmistajad riigid Euroopas, peale Venemaa, on Saksamaa ja Tšehhoslovakkia. Võrreldes möödunud 1924./25. aastaga on käesoleva aasta Lääne-Euroopa saavutus üldiselt veidi tagasi läinud, kuna see Venemaal aga tunduvalt tõusnud on, mille tõttu Euroopa üldtoodang käesoleval aastal siiski veidi suurem loodetakse olevat kui möödunud aastal.

Huvitav on märkida, et Inglismaa, kes Euroopas kõige suurem suhkrusissevedaja, on hakanud oma suhkrutööstust arendama. See Inglise üsna noor tööstus, mis loodi riiklisel toetusel alles umbes aasta tagasi üsna tähtsuseta ettevõtetest, näitab tugevat arenemistungi ja leiab tusedat toetust nii riigi, seltskonna kui ka naerikasvatatajate poolt. Kuna Inglise suhkrutoodang 1924./25. a. oli ainult 27.000 tonni, arvestatakse käesoleval aastal juba 65.000 tonniga. Suhkrunaeri külvipind oli 1924. a. 22.000 aakrit, 1925. a. aga juba 56.000 aakrit ja arvatakse 1926. a. tõusvat 129.000 aakri peale.

Kõige uemate andmete järele arvatakse Euroopa suhkrutoodangut käesoleval hooajal kujunevat järgmiseks, misjuures võrdluseks on toodud ka möödunud aasta toodang. Arvud näitavad saadust 1000 tonnides:

	1925./26. a.	1924./25. a.
Austria	78	75
Belgia	350	400
Bulgaaria	—	44

Daani	180	141
Danzig	28	29
Hispaania	240	280
Hollandi	300	322
Inglismaa	65	27
Itaalia	160	417
Jugoslaavia	63	142
Poola	570	490
Prantsusmaa	770	834
Rootsi	205	135
Rumeenia	123	104
Saksamaa	1610	1579
Soome	2	1
Schveitsi	7	7
Tšehho-		
slovakkia	1520	1429
Ungari	165	202
Venemaa	1080	494

Kogu Euroopa toodang 7516 7152

Nagu eelpool toodud arvudest näha, on kogu Euroopa suhkrutoodang umbes 5% suurem möödunud aasta toodangust, missugune suurenemine tuleb panna Venemaa suhkrutööstuse arvesse, sest ilma Venemaa näitaks Euroopa toodang umbes 3% võrra langust möödunud aasta toodangu võrreldes.

Missugust mõju avaldab nüüd Euroopa suhkrutagavara maailmaturu peale?

Üldiselt on teada, et suhkruhinnad viimase aasta jooksul alaliselt on langenud, mida näitab ka järgmine New-Yorgi suhkrubörsi noteerimistabel, milles hinnad on märgitud Ameerika centides (3 m. 75 p.) ühe Inglise naela (umbes 1¹/₈ meie naela) eest:

25. veebruaril 1926	2.37
16. " " "	2.45
26. jaanuaril " "	2.45
31. detsembril 1925	2.48
28. novembril 1925	2.36
24. oktoobril 1925	1.95
29. septembril 1925	2.17
30. juulil 1925	2.57
30. juunil 1925	2.60
30. aprillil 1925	2.61
26. märtsil 1925	2.96

Sellest näeme, et suhkruhind käesoleva aasta veebruaril lõpul 21% võrra langenud on, võrreldes möödunud aasta sama ajaga. Mis on sarnase hinnalanguse põhjuseks? Kõige pealt külvipinna suurenemine ja head lõikused. Selle tõttu oli suhkruhindade paratamata langus juba ette näha. Kuid Ameerika suhkruturul loodeti siiski teatud elavust, sest odavate hindade tõttu arvati tarvitamist seevõrra kasvavat. Kuid see lootus ei läinud täide. Euroopa ostujõud oli väike, seepärast püüdis ta oma toodanguga läbi ajada. Ameerikas aga, kus suhkru tarvitamine viimastel aastatel alkoholi keelu tagajärjel tugevasti oli tõusnud, on tarvitamine jõudnud teatud külluse piirini. Kõik see mõjus seevõrra, et suhkruturul juba kauemat aega vaikus valitseb. Kõik suhkruturu konjunktuur oleneb nõnda siis sellest, kuidas suhkru tarvitamine Euroopas kujuneb.

Kuidas on aga lugu Euroopa tarvitamisega ja tagavaradega?

Nendes maades, kus iga kuu sellekohased statistilised andmed avaldatakse, on käesoleva hooaja möödunud osas tarvitamine 100.000 tonni võrra suurem olnud kui möödunud aastal samal ajal. Selle vastu on aga samal ajal toodang tõusnud 140.000 tonni võrra, peale selle on sissevedu, peamiselt Inglismaale, 240.000 tonni võrra suurem ja väljavedu samuti 240.000 tonni võrra vähem olnud kui möödunud aastal.

Kui sinna juure arvata veel algtagavarad, mis 350.000 tonni võrra suuremad olid, kui möödunud aastal, siis leiame, et Euroopas praegu ümmarguselt 900.000 tonni suhkrut rohkem tagavaraks on kui aasta eest. Üldiselt arvatakse praegu Euroopa suhkrutagavara umbes 3,5 miljoni tonni peale, kuna see aasta tagasi oli 2,6 miljonit t. ja kaks aastat tagasi 2,1 miljonit tonni.

Nagu sellest lühikesest ülevaatest võib järeldada, ei ole suhkruturul lähemal ajal suuremaid muutusi ette näha. **Lp.**

Või väljavedu möödunud viie aasta jooksul.

St. Keskbüroo andmed.

Järgnev tabel annab ülevaate Eesti või väljaveost osturiikide järele möödunud viie aasta jooksul.

V õ i	1925.	1924.	1923.	1922.	1921.
	Kilogrammides				
	6.444.508,1	3.186.587,8	2.347.141,0	999.358,5	127.829,1
Belgia	—	—	2.260,4	52,4	—
Daani	23.496,3	43.218,2	250.317,5	136.633,8	327,6
Dantsig	—	—	1,6	68,8	—
Inglise	1.197.069,6	674.159,8	783.889,5	233.919,5	14.742,0
Rootsi	98,9	171.939,1	1.117.328,9	523.685,0	94.573,1
Saksa	5.221.025,2	2.272.805,3	60.480,0	9.697,2	540,5
Soome	2.818,1	17.253,3	132.620,7	49.482,3	65,5
Hollandi	—	54,4	—	—	—
Poola	—	—	—	78,6	—
Prantsuse	—	7.157,7	4,9	2.380,0	5.798,5
Läti	—	—	237,5	1.308,8	—
Vene	—	—	—	41.782,1	11.695,0
Muud maad	—	—	—	—	81,9
			%	%	
	100	100	100	100	100
Belgia	—	—	0,1	—	—
Daani	0,4	1,4	10,7	13,7	0,3
Dantsig	—	—	—	—	—
Inglise	18,6	21,2	33,4	23,4	11,6
Rootsi	—	5,4	47,6	52,4	74,0
Saksa	81,0	71,3	2,6	1,0	0,4
Soome	—	0,5	5,6	5,0	—
Prantsuse	—	0,2	—	0,2	4,5
Läti	—	—	—	0,1	—
Vene	—	—	—	4,2	9,2

24. märtsil võttis riigikogu vastu laevasõidu riikliku laenufondi seaduse, mille allpool täielikult toome:

Iga aasta on meie või tähtsamate ostjatena esinenud Daani, Inglise, Rootsi, Saksa ja Soome, olgugi lahkumineva osatähtsusega üksikuil aastail. Üksikuid suuremaid müüke on olnud veel Venesse 1922. a. ja Prantsusmaale 1924. ja 1922. a.

Üldse oli riikide arv, kuhu võid müüsimise, kõige suurem 1922. a. (11 riiki) ja kõige väiksem

1925. a. (5 riiki). 1921. ja 1922. a. olid meie või peaostjateks Rootsi ja Inglismaa, Rootsi — esimesel ja Inglise teisel kohal. 1923. a. asub Inglismaa esimesele kohale, teisele tuleb Daani ning Rootsi jääb hoopis neljandale kohale, kuna kolmanda koha võtab endale Soome.

1924. a. tõuseb esiplaanile Saksa, võttes endale 71,3% kogu või väljaveost sel aastal. Inglise jääb 21,2% teisele kohale ning Rootsi tõuseb seekord kolmandale kohale 5,4%-ga. 1925. a. näeme ainult kaht suuremat ostjat.

Laevasõidu riikliku laenufondi seadus.

24. märtsil võttis riigikogu vastu laevasõidu riikliku laenufondi seaduse, mille allpool täielikult toome:

§ 1. Kaubalaevade ehitamiseks või kapitaal-ümberehitamiseks kodumaal ja ostmiseks väljamailt asutatakse riiklik laenufond, mille tarvita mine sünnib käesoleva seaduse alusel.

§ 2. Laenufond moodustatakse ja täiendatakse riigi eelarve korras määratavatest krediididest.

§ 3. Laenu määramiseks moodustatakse vabariigi valitsuse poolt vastav komitee kaubandus-tööstusministeeriumi juure. Komitee otsused astuvad jõusse peale kinnitamist kaubandus-tööstusministri poolt.

Laenude väljaandmist ja arvepidamist toimetatakse kaubandus-tööstusministeeriumi poolt.

§ 4. Laene antakse Eesti kodanikkudele, ühisustele ja seltsidele, kelle laevad Eesti lipu all sõidavad.

§ 5. Laenusamiseks tuleb esitada § 16 põhjal väljaantavates määrustes ettenähtud korras kaubandus-tööstusministrile palvekiri.

§ 6. Kui laen kindlustatakse laevaga, ei või laenusumma tõusta üle 50% laeva hinnast.

Laenu kindlustuseks tuleb sel juhtumisel kaubandus-tööstusministeeriumile anda laeva esimene hüpooteek ja kinnituse poliis; viimane summa peab olema vähemalt 25% kõrgem kui laenusumma. Kinnituse mitteuuendamise juhusel teeb seda enne tähtaja kätte jõudmist kaubandus-tööstusministeerium laenusaaaja kuld.

§ 7. Kui kahe kuu jooksul pärast komitee otsuse kinnitamist kaubandus-tööstusministri poolt laenusaaamise õigust kasutatud ei ole, kaotab laenusaaaja sellekordse laenusaaamise õiguse.

§ 8. Antud laenu pealt maksab laenusaaaja 6% aastas. Alates 4-da aastaga peab laenusaaaja

iga aasta tagasi maksma $\frac{1}{7}$ laenust, nii et 10 aasta järele, laenusaaamise päevast arvates, terve laenu summa täieliselt tasutud oleks. Protsendid kui ka tagasimaksmised sünnivad kaks korda aastas, igal aastal mitte hiljem 30. juunit ja 31. detsembrist.

§ 9. Kui laenusaaaja laenu tähtajaks ära ei maksa või teisi laenu tingimusi ei täida, on kaubandus-tööstusministril õigus laenu kindlustuseks antud laevu või teisi varandusi avalikul enampakkumisel ära müüa.

Kui § 8 ettenähtud laenu osa sama paragrahvis tähendatud tähtajaks ära ei maksta, võetakse selle laenuosa pealt 6% asemel Eesti panga diskonto-protsent kuni maksmise päevani.

§ 10. Kui laenuaja vältel kaubandus-tööstusminister tunnistab mitterahuldavaks ennem sisseantud kindlustused, peab neid antud tähtajaks uute vastuvõetavate vastu ümber vahetama.

§ 11. Laenusaaaja peab kaubandus-tööstusministri poolt kindlaksmääratud tähtajal ja kujul iga aasta aru andma selle kohta, missuguses ulatuses ja tagajärgedega tegutseb laenusaaaja laevasõidu ettevõtte. Samuti peab laenuvõtja aru andma laevade seisukorra kohta, mis laenu kindlustuseks panditud.

§ 12. Kui laenu kestvuse ajal laevasõidu ettevõtte peaks kokku tõmmatama, võib kaubandus-tööstusminister laenu kas vastavalt vähendada või koguni üles öelda, missugusel juhtumisel laenu ministri poolt määratud tähtajaks peab tasutama.

§ 13. Laenu protsendid ja tagasimakstavad summad lähevad laenufondi suurendamiseks, kuni see kasvanud 500 miljoni margani. Sellest momendist peale kantakse sissetulevad summad riigi sissetulekuteks.

§ 14. Enne 10 aastat, arvates laenuayamise

päevast, võib selle seaduse põhjal ehitatud, ostedud või remonteeritud laevu müüa Eesti kodanikkudele, ühisustele või seltsidele ainult kaubandus-tööstusministri loal, väljamaa kodanikkudele või seltsidele — vabariigi valitsuse loal.

§ 15. Täiendavad määrused laevasõidu laenufondi asutamise, hoidmise, laenu nõutamise ja kasutamise kohta antakse vabariigi valitsuse

poolt, kaubandus-tööstusministri ettepanekul ja avaldatakse „Riigi Teatajas“.

§ 16. Selle seaduse jõusseastumisel kaotab oma maksvuse end. Vene kaubandusseaduse § 149 märkuse juure lisa (S. K. XI k. II j. 1912. a. järg) määrused laenude andmise kohta Venemaal Vene materjalist uuesti ehitatud puust ja metallist merikaubalaevade muretsemiseks.

Kaubandus-tööstuskoja teateid.

Uus töö-statistiliste teadete andmise kord.

Nõupidamistel Riigi Statistika Keskbüroos, millest Kaubandustööstuskoja esitajad osa võtsid, töötati välja uus töö-statistiliste teadete andmise kord. Uute vormulaaridega teadete andmise korra paneb maksma töö- ja hoolekandeministerium arvatavasti 1. juulist s. a. Praegune kord ja praeguste teatelehtede täitmise nõuab suurt tööd, ettevõtetes, nii et meie suuremad tööstusettevõtted sunnitud on pidama mitmeid ametnikke eriti töö-statistika teatelehtede

kokkuseadmiseks ja täitmiseks. Uus kord on ettevõtete töödunduvalt lihtsustanud, teiselt poolt võimaldab uus kord Riigi Statistika Keskbüroole palju täpsemaid andmeid saada. Uue korra juures jääb ettevõtete ülesandeks toore materjali andmine; mitmesuguste puhtstatistiliste tööde tegemine, nagu mediaanide väljaarvamine, jääb ära. Ka on uus teadete andmise kord seepärast palju vastuvõetavam, et teadete andmine Riigi Statistika Keskbüroole, haigekassadele ja töökaitsekomissaaridele sünnib ühel ja samal lehel.

P. H.

Tähele panna!!

Kes kauba headuse peale rõhku paneb, see ostab

LIER & ROSSBAUM'I JUUREST,

Viru tän. 7

Tallinn

Kõnetr. 27-34

ÕMBLUSMASINAID „Mundlos-Original-Victoria“ ja „Veritas“ perekonnale ja tööstusele. Õmbluse ja tikkimise juhatus hinnata.

KUDUMISMASINAID Claes & Flentje, Mühlhausen, moodsate jakkide, riiete, sukkade jne. kudumiseks.

JALGRATTAID „WANDERER“ „BRENNABOR“, „DIAMANT“, „RALEIGH“, „HUMBER“, ja „COVENTRY“.

KIRJUTUSMASINAID „Continental“ ja „Kappel“ kõigi uuendustega ja praktilisem. **Paljundamis-aparaadid:** „Opalograph“ ja „Schapirograph“ kõige uuem uuematest.

Nõelu, laevukesi, õli, jalgratta osasid ja kõiki tarbeasju üldnimetatud masinatele.

Parandustöökoda
Müük järeelmaksuga

Jälle uued raskused töösturitele.

Linna elektriyaam nõuab tööstuseks tarvitatava voolu eest kahekordset kautsjoni.

Mitmed töösturid on pööranud Kaubandus-tööstuskoja poole kaebustega, et linna elektriyaam tööstuseks antava voolu eest kautsjoni on suurendanud määrani, mis vastab kahe voolu tarvitamise poolest kõige suurema kuu voolumaksu summale. Seni nõuti kautsjoni ainult ühe kuu voolumaksu summa suuruses; siis võidi see- ga kuidagi veel leppida, kuigi ka selle maksmine praeguse kapitalipuuduse juures kerge ei olnud. Nüüd aga, mil kautsjon kahekordseks tõstetud, sünnitab see tööstustevõtetele suure raskusi.

Naaberriikide majanduslik elu-olu.

Soome:

Tekstiiltööstussaaduste näitus avati Helsingis 20. märtsil. Osavõtjaid oli 70 ümber. Suurem jagu väljapanekuist on puuvilla- ja kangad, paelad, särgid, naiste aluspesu ja kleidid) ka kunstsiiditööstus on esitatud, aga villatööstuse alalt oli õige napilt väljapanekuid.

Kudumistööstuse toodangu väärtus aastal 1923 oli umbes 1000 milj. Smk. ja vastab 13% terve tööstuse toodangu väärtusest. Tekstiiltööstuse teenistuses on umbes 20000 töölisi (15% kõigist tööstustöölisist). 1923. a. oli kudumistööstussaaduste sisseveo väärtus 668.6 milj. Smk. Soome tekstiiltööstus on juba üle 100 aasta vana. Esimene tekstiilvabrik (Finlayson) asutati 1820 Tampere. Võrreldes näitusel esitatud puuvilla- ja linatööstuse tooteid Eesti vastavate toodetega, peab ütlemata, et vahe nii väga suur ei ole. Olen Tallinna näitusel näinud Balti puuvilla- ja Narva vabrikute saadusi, villakangastest, kalevist (Narva, Sindi) rääkimata, ja võin siin tõendada, et Eesti tekstiilsaadused pole just sugugi halvemad kui Soome (Vaasa, Pori, Barkeri ja Tampere puuvilla- ja linavabrikud). Samuti ei valmistata Soomes kaugeltki nii head purje- ja presendiriidet kui Narvas. Näitus on elavat tähelepanu äratanud linnas. Esimesel päeval käis näitusel 2000 inimest. Olevat ka rohkesti müüdnud.

Eesti telliskivid Soomes. Kuna Soome telliskivivabrikud olevat juba käesoleva aasta toodangu ära müüdnud ja kuna uute ehituste jaoks Soome ikka vajab kive, on võimalik, et käesoleval suvel Soomes parem turg on kui eelmisel aastal. Juba ongi teada, et näit. Sindi

Tööstureile tundub selle juures eriti ebaõiglasena see asjaolu, et kautsjoni ainult sularahas sisse nõutakse, ilma et elektriyaam selle eest pennigi % maksaks, kuna aga tööstur ise sunnitud pangale suuri protsente maksma summade pealt, millega suurendatud kautsjoni tasuda.

Siin tuleks linnal asja nii korraldada, et tööstureil võimalus oleks sularahas maksmise asemel korraldada voolumaksu tasumist panga garantiiga kindlustada. Vastasel korral tundub asi nii, et siin linn tahab elektriyaamale soetada mitmemiljonilise protsendita kapitali tööstustevõtete arvel, kes praegu kapitali puudusega võideldes isegi küllalt raskes seisukorras on.

telliskivivabrik olevat Soome müüdnud käesoleva aasta toodangust 1,4 milj. kivi, hinnaga 610—650 Smk. 1000 t.

Läti:

Suur ärevus kaupmeeste ringkonnas. Suurt ärevust kaupmeeste ringkonnas on esile kutsunud uus tollitariifi kõrgendus. Paljud ärimed ja firmad pööravad rahaministri poole palvega, lubada varemalt sisseveetud kaupu tolli pealt välja osta vana tariifi järelle, siiski on iseenesest arusaadav, et nende palved tähele panemata jäetakse. Kõige rohkem on kaupmehi üles ärritanud sisseveetolli kõrgendamine apelsiinide, kosmeetiliste ja teiste ilukaupade pealt, sest see olevat ootamata tulnud. Paljud ärimed kaebavad, et kõrgendatud tolli määrade tõttu tulevat neil pankroteerida, sest nad ei jõudvat sisseveetud kaupu tolli pealt välja osta.

Müüdnud 23.000 tonni linu. Viimasest linasaagist on keskkladudesse juure veetud kokku 23.000 tonni linu, mis kõik juba ära müüdnud. Sõlmiti uus müügileping 800 tonni müümise kohta Belgiasse.

Linade juurevedu on viimasel ajal väga suur — ligi 1000 tonni nädalas. Kõik ladud on juba ülearu täis, sest raskete jääolude tõttu on linaksport peaaegu täiesti seisma jäänud. Riiga oodatakse 5—6 aurikut, kes erilisel linade järele sõidavad.

Jääolud takistavad riigi eluarve teostamist. Jää ummistused Düüna jõesuus hakkavad mõju avaldama käesoleva aasta elarve teostamisele, sest raskete jääolude tõttu ei või rahaministeerium välja vedada välja-

maale müüdnud linu. Tegemist on siin 4—5000 tonni linade või 350—400 milj. rublaga. Kui jääolud varsti ei peaks paranema ja linu kuni 1. aprillini võimalik ei ole ära saata, siis langeb sissetulek tulevase eelarve-aasta peale, mis vordmaalselt tekitab teatud raskusi. Linade ära-saatmine Vindavi kaudu on raske, sest see nõuaks ligi 5 milj. rbl. uusi kulusid.

Kaubatransiit. Jaanuarikuus on Läti kaudu saadetud kokku 33,5 milj. kg. mitmesuguseid kaupu ja 46 eluslooma; neist on tooresaineid ja poolfabrikaate — 25,6 milj. kg., vabrikate 2,2 milj. kg., toidu- ja maitseaineid — 5,7 milj. kg. ja elusloomi — 46 tükki. Venemaale on transiteeritud 0,4 milj. kg. ja Venemaalt — 17,4 milj. kg. Neist on: linu — 2,2 milj. kg., puumaterjale — 11,1 milj. kg., nisu — 0,3 milj. kg., liha — 0,3 milj. kg. ja mune — 0,8 milj. kg. Võrreldes detsembrikuuga on Vene transiit jaanuaris vähenenud 1 milj. kg. võrra.

Tolli sissetulekuid 1925. aastal. Riigi üldised tolli sissetulekud läinud aastal olid järgmised: jaanuaris 4.372.719 latti, veebruaris 3.894.852 ls., märtsis 4.929.755 ls., aprillis 4.033.454 ls., mais 4.327.200 ls., juunis 5.039.699 ls., oktoobris 4.066.718 ls., novembris 4.409.999 ls., detsembris 4.323.017 ls., kokku 52.077.241 latti. Sellest summast on sisseveotoll annud 44.416.476 ls., väljaveotoll — 5.590.108 ls., kuna ülejäänud 2.070.657 ls. on sisse võetud hoiu-, trahvi- ja teistest väiksematest maksudest.

Kaubandus Inglismaaga. Inglise ametlike andmete järele on jaanuaris ja veebruaris sisse veetud Lätist saetud puumaterjali 275 tuhande naelsterlingi eest — 460 tuhande naelst. vastu läinud aastal sama aja jooksul. Veel suuremal määral on vähenenud lina ekspord Inglismaale: £ 224.000.— s. a. — £ 517.000.— vastu läinud aastal.

Kuidas tõsta ekspordi. „Latvijas Sargs“ kirjutab muu seas:

Ekspordi tõstmiseks on hädatarviliselt vaja välisurgu laiendada. Meie praegustel olukordadel käib see esimeses jões tööstuse kohta. Eestiga on kokkuleppele jõutud tolliuniooni sõlmimise kohta, kuid kaugemale sellest ei ole me jõudnud. Läbirääkimisi on alatud ka Leeduga, kuid väljaveetud ei ole suured. Edasi: läinud aastal sõitis Nõukogude Venesse eri-majanduskomisjon. See tõi endaga kaasa Vene lubadusi tellimiste andmise kohta meie tööstusele. Kuid kahjuks ei ole neid tellimisi veel seni antud. Sarnastel olukordadel on raske midagi teha meie ekspordi tõstmiseks.

Seisukord kaubanduses. Rahaministeeriumi teadete järele ei ole seisukord kaubanduses paranenud. Paljud ettevõtted on ikka veel raske rahanduslikus seisukorras.

Nõupidamised Leedu ja Eestiga. Ühenduses tolliseaduse vastuvõtmisega Saeimas on lähemal päevil oodata majanduslääbirääkimiste jätkumist Eesti ja Leeduga, mis terve 3 kuud edasi ei nihkunud. Läti majandusdelegatsioon sõidab Kovnosse arvatavasti peale lihavõttepühi.

Läti välislaen. New-Yorgist on välja sõitnud Ameerika rahameeste grupi täisvolinik J. Maller, et lõpetada läbirääkimisi Lätiga välislaenu asjus. M. jõuab Riiga aprilli esimesel poolel.

46 uut reisijatevagunit. Raudteede peavalitsuse nõukogu otsustas uute reisijatevagunite krediidi peale ehitamise Läti raudteede tarvidusteks. Lääbirääkimisi on peetud juba kauemat aega kohaliku vabriku „Feniks'iga“. Nüüd on jõutud kokkuleppele ja vabrikute tellimine antud 46 uue reisijatevaguni ehitamise kohta. Selle tõttu on „Feniks'i“ vabrikul võimalik suurendada oma tööliste arvu umbes 500 isiku võrra.

Saksa:

Saksa: Üldine majanduslik seisukord ei ole väliselt palju muutunud ja haavad, mis kriis majandusele löi, näitavad väga visa paranemist. Deutsche Bank hindab oma viimases konjunktuur-aruandes seisukorda küll õige optimistlikult, kuid tööstuse-, raha- ja kaubandusringkondades ei taheta seda väga suurt optimismi jagada, vaid edaspidises seisukorras arenemise arvestatakse ainult aeglase paranemisega.

Rahaturul on vaherkord lühikeseeajaliste ja pikaajaliste laenude vahel endiselt terav: lühikeseeajalisteks laenudeks on raha külluses, kuid pikaajaliste laenude saamiseks on raskusi, olgugi, et ka siin seisukord soodsamaks on kujunenud.

Pärast diskonto protsendi alandamist jaanuaris on riigipanga seisukord muutunud veel likviidsemaks; ringvoolus oleva paberiraha kate on vahepeal 69%-lt 77% peale tõusnud, ja et erarahaturul protsendimäär alanemine uusi edusamme oli teinud, siis pidas Riigipank võimalikuks diskonto protsenti 8%-lt 7% peale alandada, maksuvusega 27. märtsist.

Tööstuses on kaebed raskuste üle vaikselt jäänud; töö koomaletõmbamise tagajärjel on turg saaduste ladud tühjemaks ostnud ja edaspidine produktsioon sünnib suurema ettevaatlikkusega ning sisseseadete ratsionaliseerimise tagajärjel madalamate valmistuskuludega.

Erilist tähelepanu pööratakse Pariisis aset leidnud Saksa-Prantsuse rauatööstuste läbirääkimistele. Kui läbirääkimised kokkuleppega lõpevad, siis loodaks Euroopa rauaturul seisukord, kus võistlused hindade alal ära langevad, tootmine ja turud ära jaotatakse, ja kuigi Ameerika sellest kokkuleppes eemale hoiduks, tähendaks Euroopa rauatööstuste kokkulepe suurt edu, sest et 70% kogu maailmaturule pääsevast rauast Euroopast päritl on.

Tööturul ei ole käesolev kuu küll veel märgatavat paranemist toonud, kuid töötute arvu kasv on kuu algusest seisma jäänud ja viimasel ajal on tööstuses, eriti ehituse alal ja põllumajanduses, tööliste palkamine alanud ning lähemal ajal oodatakse tööturul suuremat paranemist.

Teateid kodu- ja välismailt.

Hinnaalandused raudteel ja laevadel näitus-messile sõitjatele.

Teedeminister on sellekohase näitus-messi palve peale otsustanud näitus-messile sõitjatele anda järgmist hinnaalandust: Välismailt sõitjatele kõikides rongides 50%, kodumaalt lisarongides kõik sõitjad 50%.

Sarnane otsus hõlbustab tähtsalt näitus-messile sõitmist ning tõstab meie näitus-messi välismaade kõrgusele, kus niisugused hinnaalandused maksavad mitte üksi oma messidele sõitmiseks, vaid ka läbisõiduks teiste maade messidele.

Ka laevaseltside poole on näitus-messi juhatuse pööranud ning on loota, et ka need annavad vastava hinnaalanduse nagu läinud aastal.

Ülemaaline kodukäsitöö-osakond Tallinna näitus-messil. 19.—28. juunil s. a.

Kodukäsitöö-osakonda korraldav komitee on lõplikult välja töötanud kavad ja üldkorralduse. Osakonna eesmärgiks on näidata ja näha, mis meil kodukäsitöö alal juba olemas, ja teisest küljest anda eeskju selleks, mis ja kuidas sel alal tulevikus töötama peab. Esineda võivad n a i s t e kui ka meeste käsitööd, harilikud kui ka kunstkäsitööd. Koolide tööd esitatakse eraldi. Väljapanek koondatakse ühistesse ruumidesse, eraldades üksikuid alasid, samuti ka eeskujulikke töid harilikudest. Osakonnas antakse auhindu ja lubatakse väljapanud tööde müüki. Haridusministeerium kavatseb omandada välja-paistvamaid töid tulevase keskinstituudi tarvis. Suuremad väljapanijad peavad ise asjadega kaasa tulema, kuna vähemaid võib ka komitee nimele

Väliskaubanduses on aktiivne kaubabilanss veebruaris edasi kestnud. Sisse veeti veebruaris 661 miljoni eest (jaanuaris 707 milj.) ja välja veeti 782 miljoni eest (jaan. 792 milj.). Kaubabilanss on seega 121 miljoni võrra aktiivne, kuid kaupade üldläbikäik on vähenenud. Väljavedu on 12 miljoni võrra kahanenud ja see läheb peaaegselt teravilja arvele.

Uus maksuseaduste kava võeti Riigipäeva poolt väheste muudatustega vastu. Lähikäigu maks määrati 0,75% peale kindlaks. (Rahaministri esialgne ettepanek 0,6%.) Uhkuse- (Luxussteuer), veini- ja soolamaks kaotati ära. Uute maksuseaduste järele alaneb riiklik maksukoorem 360 miljoni võrra.

saata, kes nende ülesseadmise eest hoolitseb ja valvab ning teateid annab.

Kodukäsitöö-osakond äratab kahtlemata huvi kodu- kui ka välismaid, kuhu võimalus on teatavaid töid eksporteerida. Osakonna väljapanekute kohta seatakse komitee poolt tulemuste põhjal näitus-messi lõpul kokku eribroschüür, kus silmapaistvad tööd ja saavutatud resultaadid kirjeldust leiavad. Korraldavas komiteesse kuuluvad esitajad haridusministeeriumi, kaubandus-tööstusministeeriumi, kutsekoolide ja naisorganisatsioonide poolt. Komitee töötab näitus-messi üldjuhatusel. Ligemal ajal saadetakse üle maa laiali vastav üleskutse kodukäsitöö-osakonnas esnemiseks.

Esimene ülemaaline kodukäsitöö väljapanek on kahtlemata mõjuvaks tõukeks selle tähtsa tegevuseala edendamiseks samuti kui kasutoov väljapanijatele. Peaks tõsiselt soovitama üksmeelist osavõttu esimese kodukäsitöö-osakonna vääriliseks esitamiseks kõikidel aladel.

V. näitus-messi juhatuse.

Raskusi meie rannasõidus.

3. märtsil s. a. pidasid Vormsi saare rannasõidulaevade omanikud ära omavahelise koosoleku, kus mitmed rannasõidule tähtsad küsimused arutusele võeti.

Koosolek leidis, et sadamamaksud küllalt õiglasel ei ole, kuna näiteks 20 reg. tonn. laevad sama suuri tuletorni- ja sadama- (silla-) makse maksavad kui 150 rgt. suurused laevad. Mujal, näiteks Soomes, grupeeritakse maksud laevade suuruse järgi ka rannasõidulaevade suhtes.

Edasi leidis koosolek, et õunte väljavedu riikidesse, kes kontrolli ei nõua, tuleks vabaks anda,

et ka väiksemad laevad, kes müüvad väiksemal arvul, võiksid nende väljaveost osa võtta.

Samuti peaks õunte eksporteerimisel lubatama kastid ilma tollita Eestisse tagasi tuua, et neid järgmise sõidu jaoks uuesti tarvitada võiks.

Juhtumiseks, kui kontrolli ärajätmine võimalu, leiab koosolek tarvilikuks, et ka Haapsalus kontrolöör oleks, nii et laevadel nädalate viisi ei tarvitseks ametnikku oodata ja pealegi veel tema sõidukulud kanda.

Nende raskuste peale on Kaub.-tööstuskoda märgukirjaga kaubandus-tööstusministri tähelepanu juhtinud, paludes Haapsalus ja Kärdlas suvekuudel avada kontrollpunktid, samuti ka võimaldada õunakastide tollita Eestisse tagasitoomist.

Majandusliku informatsiooni ümberkorraldamine.

Hiljuti peeti kaubandus-tööstusministri juures ära suurem nõupidamine majandusliku informatsiooni ümberkorraldamise asjus. Nõupidamisest võtsid osa välisministeeriumi, kaubandus-tööstuskoja, „Eta“, statistika keskbüroo ja Eesti Panga esitajad.

Tunnistati üksmeelselt tarvilikuks, et majandusliku informatsiooni levitamisel tuleb hoiduda parallelismist. „Eesti Majanduse“ väljaandmise kohta arvati, et see rohkem akadeemilise ilme omaks, kuna praktiliste kirjutuste ja jooksvate majanduslike teadete avaldamine jääks „Kaubandus-tööstuskoja Teataja“ ja päevalehtede ülesandeks. Kaubandus-tööstusministeerium annab edaspidi kõik majandusliku informatsiooni eriajakirjadele otsekohe ja päevalehtedele „Eta“ kaudu.

Nõupidamisel võeti vastu soovivaldus, et tulevikus ka Eesti Pank ingliskeelset bülletääni rahaturu ja panga seisukorra kohta välja andma hakkaks, soovitavalt kord kuus, nagu seda teeb praegu Scheeli pank.

Lõpuks tunnistati soovitavaks ühendada ajakirjad „Kalaasjandus“ ja „Laevandus“, kuna siis leiduks neil tarviline arv lugejaid.

Ameerika sündikaat Venega kauplemiseks.

New-Yorgist teatatakse 24. märtsil: Ameerika kaubanduskodade algatusel leidis New-Yorgis aset kõigi nende Ameerika ettevõtete, pankade ja firmade konverents, kes kuidagi viisi on Vene turust huvitatud. Konverents võttis vastu rea otsusi, mis seaduseelnõudena esitatakse kaubandus- ja tööstusdepartemangule. Need otsused lähevad välja seisukohast, et Nõukogude Liidu, väliskaubanduse monopoli tõttu, erakapitalil ainult väga piiratud tööõimalused on ole-

mas. Seepärast teevad osavõtjad organisatsioonid ettepaneku, et Ameerika kaubandus Nõukogude Liiduga monopoliseeritaks. Kavatsetakse moodustada Ameerika huviringkondade sündikaat, kes müüks Nõukogude Liidule kaupu Ameerika valitsuse järelevalvel. Sündikaadi eesotsas seisaksid valitsuse liikmed. Sündikaadil oleks ainuõigus kauplemiseks Nõukogude Liiduga. Ameerika valitsus annaks erilised juhtnõõrid Ameerika kaupade väljaveoks Venesse. Sündikaati subsideeriks Ameerika valitsus ja tal oleksid oma kaubandusesitajad Nõukogude Liidus, kes, Vene väljamaal asuvate kaubandusesitajate eeskujul, omaksid eksterritoriaalõigused. Sündikaadil oleks 75 miljoni dollariline põhikapital. Sündikaadist võtvat osa muu seas ka National City Bank. Asjaosaliste firmadena nimetatakse Harriman'i, Dillon'i, Ford'i ja veduriteehituseltse.

Lääne-Euroopa tehniliste jõudude kutsumine Nõukogude Venesse.

Saksa ja Austria ajalehed teatavad, et lähemal ajal kutsutavat esiotsa ligi 200 Saksa ja Austria inseneri ja keemikut teenistusse Nõukogude Liitu, kus jõudsa majandus- ja tööstuskasvu tõttu on tekkinud vajadus väljamaa tehnikute järgi; peamiselt kavatsetakse neid kasutada metallitööstuses.

Nõukogude Vene statistika.

„Berliner Tageblatt“ kirjutab Venemaa majandusolukorda käsitavas artiklis muu seas järgmist:

Venemaa praeguse majandusolukorra arvestamisel on Nõukogude valitsuse poolt avaldatavate statistiliste andmete usaldatavus otsustava tähendusega, sest ei isiklikud muljed ega ka põhjalikud kirjeldused ei või asendada head majandusstatistikat. Selles suhtes peab kõige pealt konstateerima, et Nõukogude Vene statistika on märksa laiaulatuslikum kui seda oli ennesõjaaegne ametlik statistika. Statistilised väljanded (juure arvatud ka väljamaal asuvate kaubandusesituste poolt toimetatud) on arvuliselt märksa suurenenud ja statistikat on laiendatud ka täiesti uute alade peale, vastavalt palju suuremale tähtsusele, mida ta omab riiklikus planeerimajanduses. Mis puutub usaldatavusse, siis on muidugi üllraske selle üle otsustada. Igatahes võib öelda, et võrreldes ennesõjaaegsega, avaldab Nõukogude Vene statistika päris korralikku muljet, ta ei ole igatahes mitte halvem, ennem juba parem kui viimaste ennesõjaaegiste aastate oma. Täiesti vildak on igatahes tihti avaldatud vaade, mille järele Nõukogude Vene statistika

olevat propaganda sihiga „võltsitud“. Selle vastu peab toonitama, et täitsa selgesti märgata on püüdu, asju mitte paista lasta roosilises valguses ja statistilise materjali muretsemist võimalikult otstarbekohaselt korraldada.

Suurim baconi vabrik N. Venes.

Poltavas on N. Vene lehtede teatel avatud Vene suurim baconivabrik, mille aastane produktioon on arvatud 8 miljoni rubla peale.

Laenud Läti laevandusele.

Läti lehtede teatel käinud rahaministri juures meremeeste kongressi nõukogu esitajad ja esitanud projekti laenude kohta laevade muretsemiseks, remonteerimiseks jne. Kavast olevat ette nähtud, et laenud annab välja Hüpoteegi pank erikomisjoni otsuse põhjal; komisjonisse kuuluksid ka mereasjanduse peavalitsuse ja meremeeste liidu esitajad. Laenud on ette nähtud lühikesaja pikaajalised; nende eest võetakse 6½% aastas. Rahaministeerium töötavat vastava eelnõu välja.

Riia kommertsbankade üldkoosolek.

Riia kommertsbankade üldkoosolekut kavatakse pidada lähemas tulevikus. Selleks on peaaegu kõik Riia kommertsbankad töötanud välja oma läinud aasta tegevuse ülevaated. On ette näha, et bankade 1925. a. puhaskasu ei ole suurem 1924. a. puhtast ülejäägist, kusjuures dividendid makstakse välja läinud aasta suuruses.

Õiendamata arved.

„Jaunakas Sinas“ kirjutab: Vene kaubandus-eesitusele on kogunenud mitmete Läti asutustega õiendamata arveid. On isegi õiendamata võlgasid 1921. aastast. Rahaministeeriumil on nõudmisi üle 1 milj. rbl. Välisministeeriumile on tehtud ülesanded alustada otsekoheseid läbirääkimisi SSSR'iga.

Puude väljaveo krediteerimine Lätis.

„Latvis“ nr. 1338, 19. III.: Läti panga nõukogu arutas eile puutöösturite krediteerimise küsimust. Leiti, et puu ekspordi tuleb toetada kõikide abinõudega, mispärast ka rahuldati puutöösturite poolt esitatud palveid krediidi määramise asjus. Otsustati ka edaspidi tõsise ja põhjendatud tarviduse korral rahuldada puueksportööride palveid. Läti panga väljaarvamise järele on ekspordipuude lombardeerimise operatsioonideks tarvis ligi 4½ miljoni latti.

Hispaania ettepanek Lätile.

„Latvijas Sargs“ kirjutab: Hispaania saatkond Helsingis on Läti rahaministeeriumile kirja

saatnud, milles palutakse tööstureid võtta osa rahvusvahelisest kaubaproovide näitus-messist, mis leiab aset Valencias 10.—25. maini.

Raudtee tariifi konverents.

Saksa-Leedu-Läti-Eesti-Vene raudtee tariifi konverents leiab aset Moskvas 4. mail.

Sõidu- ja veohinna alandus messile- sõitjatele Poola raudteedel.

Meie Varssavi saatkond teatab, et Poola teedeministeerium on otsustanud anda sõidu- ja veohinna alandusi lähisõidul Poola raudteedel välisriikide messile sõitjatele samasugusel määral kui Poola enda näitustele sõitjatele antakse. See otsus ei maksa üldise määrusena, vaid igal üksikul juhtumisel tuleb esineda vastava sooviavaldusega.

Inglismaale sisseveetavate kaupade märkimine.

Läinud nädalal esitasid Briti kaubandus-, asumaade-, sise-, põllutöö- ja Shotimaa ministrid parlamendile seaduse kava, mis Inglismaale sisseveetavate kaupade sunduslikku märkimist käsitleb. Seda seadust kavatakse valitsus läbi viia võimalikult kiires korras, nagu seda Briti põllutöeminister kolonel Guinness läinud nädalal konservatiivsete põllumeeste komitee koosolekul tähendas.

Selle seaduse põhilauseks on põhimõte, et välismaalt sisseveetavad ja müügil olevad kaubad peavad kandma päritolu maa nime. „Ei ole seaduslik ühendatud Kuningriigis müüa, välja panna müügiks või kuulutuste läbi edasi müüa kaupu, mis kannavad Inglise kaupmehe, kaupamaja või valmistaja kaubamärki juhtumisel, kui kaubad mitte tervelt või osaliselt ühendatud Kuningriigis valmistatud ei ole, ilma et ta nimele või kaubamärgile kauba päritolu maa juure lisamata oleks.“

Seadus ei määra kindlaks kaupade nimekirja, millele kohta sarnane nõudmine maksma peab, vaid jätab seda kahe erikomisjoni hooleks. Üks komisjon harutab läbi põllumajandusse ja kalandusse puutuvaid kaupu, kuna teine teisi valmistatud kaupu käsitleb. Komisjonid uurivad küsimust; nende komisjonide arvamine on aluseks määrustele, missuguseid siis vastavalt kas kaubandus- või põllutöeminister mõlematele parlamendi kodadele ette paneb. Need määrused astuvad jõusse, kui parlamendi enamus ei ole 20 päeva jooksul, peale määruste esitamist, tema vastu oma häälj ära annud.

Käesolev seaduse kava on üheks Briti valitsuse sammuks peaaesjalikult sisemaa ja asumaade

põllumajanduslike saaduste propageerimiseks ja kaitseks. Missuguseid tagajärgi seaduse läbiviimine annab, siis lähevad siin valitsuse poolt avaldatud arvamised ärimeeste omadest lahtu. Viimased peavad sarnast päritolu maa äratähendamist Inglise võistlejale, eriti Daanile, kasulikuks. Londoni munade börsi (The London Egg Exchange Ltd.) läinud nädalal peetud aasta-lõunasöögil avaldas börsi esimees Mr. G. W. Schoffield arvamist, et sisseveetud munade äramärkimine päritolu maa järele osutub neile maile, kes siia

kõrgeväärtuslike mune saadavad, heaks reklaamiks, ja seega kahjuks omamaa saadustele.

Eesti seisukohast välja minnes ei oleks meil põhjust käesoleva seaduse läbiviimisel Inglismaal mures olla, kuna tema maksmahakkamine meie kaupade tutvustamisele ja propageerimisele Inglise turul enim kergenduseks on. Ka ei ole meie huvides kunagi olnud oma kaupa mõne teise maa nime all müüa, seda enam, et Eesti põllumajanduslikud saadused Inglise turu kõrgetele nõuetele täiesti vastavad.

Kaubanduslik läbikäimine Nõukogude Venemaaga.

15.—21. veebruarini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportkaupa:

61 vagunit trükipaberit, kaal 813,4 tonni ja 46 saadetist pagasi-kaupa, kaal 1740,2 klgr.

2. Transiitkaupa:

23 vagunit seatina, kaal 360,7 tonni; 3 vagunit segakaupa, kaal 36,8 tonni; 48 platvormi vabriku masinaosadega, kaal 520,7 tonni; 4 vagunit villu, kaal 30,5 tonni; 18 vag. põllurammu, kaal 298,1 tonni; 5 vag. põllutöömasinaid, kaal 22,7 tonni; 7 vag. telefoni isolaatoreid, kaal 77,3 tonni; 2 platvormi rauda, kaal 30,7 tonni; 5 vagunit vaske, kaal 82,6 tonni; 1 vagun garpiust, kaal 14,6 tonni; 2 vag. viile, kaal 32,2 tonni; 4 vag. kirjutusmasinaid, kaal 26,4 tonni; 5 vag. tallanahka, kaal 29,3 tonni; 23 vag. keemilisi aineid, kaal 152,8 tonni; 46 vag. koksi, kaal 607,2 tonni; 21 vag. autoosadega, kaal 75,8 tonni; 6 vag. toorest kummi, kaal 90,4 tonni; 4 vag. kudumisemasinaid, kaal 45,7 tonni ja 3 vagunit tina, kaal 48,2 tonni.

Sama aja jooksul on Nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

242 vagunit linu, kaal 2017,6 tonni; 56 vagunit kaeru, kaal 764,4 tonni; 3 sisterni naftat, kaal 47,6 tonni; 31 vagunit takku, kaal 178,2 tonni; 8 vag. kaltse, kaal 56,5 tonni; 1 vag. vanu pastlaid, kaal 9,2 tonni; 19 vagunit 770 elus seaga (a.-s. „Külmetusele“); 1 vag. võid, kaal 12,8 tonni; 6 vag. soolatud loomasoolikaid, kaal 83,2 tonni; 1 vag. sinepit (pulbris), kaal 9,0 tonni; 17 vag. nisu, kaal 306,9 tonni; 1 vag. metsloomaa nahku, kaal 9,3 tonni; 11 vag. nisukliisid, kaal 137,3 tonni; 1 vag. tapetud kodulindudega, kaal 6,4 tonni; 1 vagun vanu nõõrist viiske, kaal

9,9 tonni ja 31 saadetist pagasi-kaupa, kaal 1865,3 klgr.

22.—28. veebruarini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportkaupa:

61 vagunit trükipaberit, kaal 818,7 tonni; 1 vagun tallanahka, kaal 6,0 tonni; 3 vagunit viljakaitseeluuke (raudtee laadimise materjal) ja 66 saadetist pagasi-kaupa, kaal 4097,2 kgr.

2. Transiitkaupa:

11 vagunit kirjutusepaberit, kaal 141,7 tonni; 17 platvormi vabriku masinate osadega, kaal 247,1 tonni; 75 vagunit koksi, kaal 1050,5 tonni; 9 vagunit tsinki (tükkides), kaal 139,9 tonni; 23 vagunit keemilisi aineid, kaal 322,5 tonni; 90 vagunit põllurammu, kaal 1358,4 tonni; 4 platvormi isoleeritud torudega, kaal 50,9 tonni; 3 vagunit teed, kaal 27,4 tonni; 18 vagunit seatina, kaal 284,8 tonni; 3 platvormi raudlatte, kaal 45,0 tonni; 2 vagunit kivisüsi, kaal 30,2 tonni; 5 vagunit segakaupa, kaal 50,1 tonni; 6 vagunit villu, kaal 45,6 tonni; 4 platvormi põllutöömasinaid, kaal 31,7 tonni; 5 vagunit puuvillast lõnga, kaal 59,6 tonni; 3 vagunit tallanahka, kaal 40,9 tonni; 1 platvorm vabriku masinatega, kaal 15,7 tonni; 2 vagunit toorest kummi, kaal 31,4 tonni; 5 vagunit raudkaupa, kaal 72,8 tonni; 1 vagun garpiust, kaal 14,8 tonni; 28 platvormi rauda, kaal 378,3 tonni; 4 vagunit telefoni isolaatoreid, kaal 43,3 tonni; 1 vagun plekki, kaal 15,7 tonni; 26 vagunit vaske, kaal 423,5 tonni ja 1 vagun nahatööstuse tooresaineid, kaal 16,2 tonni.

Sama aja jooksul on Nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

252 vagunit linu, kaal 2424,3 tonni; 86 vagunit takku, kaal 518,7 tonni; 20 vagunit 810 elus

seaga (a.-s. „Külmetusele“); 2 sisterni naftat, kaal 23,8 tonni; 7 vagunit nisu, kaal 114,1 tonni; 14 vag. kaeru, kaal 190,1 tonni; 7 vag. nisukliidid, kaal 105,2 tonni; 4 vag. võid, kaal 57,6 tonni; 4 vag. soolatud soolikaid, kaal 40,9 tonni; 5 vag. kaltse, kaal 37,1 tonni; 1 vag. päevalilseemneid, kaal 9,7 tonni; 1 vagun majakraami, kaal 0,3 tonni ja 17 saadetist pagasi-kaupu, kaal 1007,5 kgr.

1.—7. märtsini on Eestist raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Nõukogude Venemaale saadetud:

1. Eksportkaupa:

58 vagunit trükipaberit, kaal 791,1 tonni; 1 vagun puuvillast lõnga, kaal 25,6 tonni; 1 vagun viljakaitseluuke (raudtee laadimise materjal) ja 51 saadetist pagasi-kaupa, kaal 2010,6 kgr.

2. Transiitkaupa:

58 vagunit koksi, kaal 727,3 tonni; 19 vagunit põllurammu, kaal 280,3 tonni; 3 vagunit viljaniidu-masinaid, kaal 41,8 tonni; 78 platvormi rauda, kaal 965,2 tonni; 1 vagun kirjutusepaberit, kaal 13,7 tonni; 1 vagun teed, kaal 9,7 tonni; 21 platvormi vabriku masinate osadega, kaal 141,1 tonni; 4 vagunit villu, kaal 29,1 tonni; 2 platvormi isoleeritud torudega, kaal 26,6 tonni; 2 vagunit alumiiniumi, kaal 30,2 tonni; 10 vagunit toorest kummi, kaal 149,4 tonni; 6 vagunit elektritarbeid, kaal 81,4 tonni; 7 platvormi põllutöömasinaid, kaal 90,9 tonni; 20 vagunit segakaupa, kaal 217,1 tonni; 14 vagunit villast lõnga, kaal 167,6 tonni; 1 vagun tallanahka, kaal 14,3 tonni; 6 platvormi aurukataldega, kaal 35,8 tonni; 1 vagun turbiini osasid, kaal 1,8 tonni; 3 vagunit sahku, kaal 21,3 tonni; 1 vagun autoosasid, kaal 3,9 tonni; 2 vagunit terast, kaal 30,3 tonni; 1 vag. pakkimise vitsrauda, kaal 15,9 tonni; 3 vag. keemilisi aineid, kaal 37,6 tonni; 1 vag. elektri iso-laatoreid, kaal 10,7 tonni ja 1 vagun riibumise-rehasid, kaal 6,2 tonni.

Sama aja jooksul on Nõukogude Venemaalt raudteed mööda Narva ja Irboska jaamade kaudu Eestisse tulnud:

136 vagunit linu, kaal 1092,5 tonni; 35 vagunit takku, kaal 208,3 tonni; 11 vagunit 458 elus seaga (a.-s. „Külmetusele“); 1 vagun kaeru, kaal 13,0 tonni; 4 vag. lambaliha, kaal 35,9 tonni; 1 vag. segakaupa, kaal 9,8 tonni; 1 vag. metslooma nahku, kaal 3,1 tonni; 4 vag. päevalilseemneid, kaal 58,4 tonni; 5 vagunit võid, kaal 66,1 tonni; 5 vag. tapetud metslinde, kaal 42,2 tonni; 26 vag. nisu, kaal 429,1 tonni; 2 vag. värsket sealiha, kaal 19,2 tonni; 1 vag. seaharjakseid, kaal 2,2 tonni; 5 vag. loomaliha, kaal 50,9 tonni; 11 saadetist pagasikaupa, kaal 422,2 kgr. ja 3 suurekijruse kaubasaadetist, kaal 115 kgr.

Eesti-Läti kaubavahetus 1925. a.

(Meie erakokkuvõte.)

1925. aasta jooksul on Eestist raudteed mööda Valga jaama kaudu Lätimaale saadetud:

486 vagunit portlandi-tsementi, 292 vag. segakaupa, 129 platvormi männa- ja kuuseplanke, 44 vagunit teraleiba „Pain-Normal“, 25 vag. linu ja takku, 8 vag. elus sigu, 6 vag. puuvillariiet, 2 sisterni masinaõli, 31 vagunit kaltse, 16 vag. majakraami, 1 vag. linaseemneõli, 37 vag. hobustega, 3 vag. kaeru, 1 vag. vati jätiseid, 1 vag. puuvilla-lõimi, 15 platvormi haavapakke, 2 vagunit värnitsat, 1 vag. kinofilme, 1 vag. telefoni aparate, 22 vag. värskeid kalu, 12 vag. linu, 1 vag. praakvillu, 1 vag. soolatud soolikaid, 7 vag. tooreid konte, 3 vag. vanu kasukaid, 1 vag. loomakooke, 1 vag. emailnõusid, 1 vag. linast lõnga, 1 vag. vabriku masina osadega, 2 vag. puumassi, 6 vag. liimi, 7 vag. paberit, 2 platvormi rehepeksumasinatega, 1 vag. piimapulbrit, 1 platvorm autoga, 1 vag. tallanahka, 1 vag. kilusid, 1 vag. loomakarvu, 1 vag. puupinde, 3 vag. elus vasikatega, 3 vag. lupja, 2 vag. katusepappi, 1 vag. näituse kraamiga, 1 vag. puuvilla, 1 platvorm omnibusi kerega, 1 vag. rukist, 1 platvorm lokomobiiliga, 15 vag. elus sarvloomi, 1 vag. vana paberit, 3 vag. jäätööstuse masinaid, 3 vag. vasikanahku, 1 vag. riidekaupa, 1 vag. kasepakke, 1 vagun vabriku masinaid, 13 vag. liipreid, 34 platvormi männa- ja kuuselaudu, 2 vag. raudvõlle, 8 sisterni petrooleumi, 4 vag. heinu, 1 vag. paberossikesta paberit, 3 vag. kanepit, 7 vag. linaseemet, 2 vag. liha, 2 vag. heeringaid, 1 vag. põlevkivi, 1 vag. sinepit, 1 platvorm elektri transformatoreid, 1 vag. klavereid, 2 platvormi süsti ja 2 vagunit pohlamarju.

Seega on Eestist 1925. aasta jooksul Läti-maale saadetud 1303 vagunit mitmesuguseid kaupu.

Sama aasta jooksul on Lätimaalt Eestisse raudteed mööda importeeritud:

373 vag. segakaupa, 75 vag. suhkrut, 170 vag. heeringaid, 81 sisterni petrooleumi, 37 vag. linu, 53 vag. superfosfaati, 6 vag. nisu ja nisu-jahu, 69 sisterni bensini, 14 vag. raud-, plekk- ja emailleeritud kööginõusid, 12 vag. nahku, 22 vag. rukist, 9 vag. kriiti, 1 vag. ube, 1 vag. loomapeediseemet, 27 platvormi rauda, 1 vag. kanepit, 1 vag. läätsi, 2 vag. vedruäkkeid, 1 platvorm lokomobiiliga, 9 vag. klaas- ja savipudeleid, 6 vag. herneid, 1 vag. lambavillu, 1 vag. kivistüsi, 23 vag. põllutööriistu, 7 vag. raudkaupa, 1 sistern määreõli, 1 vag. musta plekki, 29 vag. tuulamisemasinaid, 1 vag. tsement-tahvleid, 1 vag. kaerajahu, 1 vag. puuvillast riiet, 1 vag. linnak-

seid, 1 vagun sugupulidega, 1 vag. traatteoseid, 3 vag. kirjutusepaberit, 1 vag. puuvillaseid sukki, 8 vag. hobustega, 2 vag. okastraati, 2 vag. klaasteoseid, 1 platvorm näituse kioskiga, 4 vag. tehnilist rasva, 2 vag. riisi, 2 vag. spordipaate, 1 vag. söehapet, 1 vag. automaat-petrooleumi-pumpi, 2 vag. tubakat, 1 vag. otri, 2 vag. Ameerika pekki, 1 vag. terast, 1 vag. soolatud hobuse-nahku, 1 platvorm rehepeksu-masinatega, 4 vag. tooresnahka, 1 vag. raudatru, 2 vag. klaaskaupa, 1 vag. pappi, 6 vag. majakraami, 2 vag. lokomobiilide osadega, 23 vag. põllurammu, 1 vag. siidi, 1 vag. gipsi, 1 platvorm tammepuulaudu, 3 vag. fajanss-nõusid, 1 vag. metallitööstuse masinaid, 2 platvormi autodega, 1 vag. klaaspurke, 1 vag. päevalilseemneid, 2 vag. raudkette, 16 vag. kondijahu, 2 vag. vikateid, 1 vag. soolikaid ja 2 vag. raudplekki.

Kokku on möödunud aastal Eestisse impooritud 1171 vagunit mitmesuguseid kaupu.

Kirjutus Briti kaubanduskoja ajakirjas Eesti kohta.

Briti „The Chamber of Commerce Journal“ 5. märtsist 1926. a. toob pikema kirjutuse Eesti riigi majanduse kohta aastal 1925, kasutades selle juures Londoni Eesti kindralkonsuli poolt avaldatud bülletàäni andmeid. Kirjutuses leidub üksikuid jooni Eesti majandusest, nagu: tarvidus kapitali järele, raha stabiilsus, väljaveo tõus. Edasi seletatakse, et tööstus tublisti edeneb, eriti nimetatakse edu põlevkivitööstuses. Üldse leitakse kokkuvõttes, et Eesti majanduslik seisukord järjest stabiilsemaks kujuneb.

Väikest korrektoori vajab see kirjutus siiski. Selles on öeldud, nagu oleks 1925. a. Eesti sissevedu umbes 2 prots. suurem olnud väljaveost; tõepoolest oli aga väljavedu veidi suurem sisseveost ja Eesti väliskaubanduse bilanss sellega aktiivne; ka oli üldlääbikääk üle 19 miljardi Eesti marga, mitte 18 miljardi, nagu artiklis tähendatud.

Venelased ei täida lepingut.

„Latvis“ nr. 1329, 9. 3.: Omal ajal olid meie majandusringkonnad üles ärritatud meie möldrite ja SSSR vahel sõlmitud lepingute üle vilja hankimise kohta. Nüüd selgub, et venelastel ei ole sugugi võimalik lepinguid täita ja möldrid on lepingud annulleerinud. Meie veskid jahvatavad nüüd Ameerika ja Poola vilja.

Venemaa tellimiste peale ei või kindel olla.

„Brihva Seme“ nr. 55, 10. 3.: Peale suuremate kaubakrediitide lubamist Saksamaal on

Nõukog. Vene asutused uhkeks saanud: möödunudvates Nõukogude Vene majandusringkonnades on, nagu Moskvast teatatakse, avaldatud arvamist, et kohustustest kaupade tellimise asjus väikestelt riikidelt — ka Balti riikidelt — tuleks loobuda, või vähemalt püüda saada soodsamaid tingimusi maksu ja hinna suhtes.(!)

Kui tuletame meele ilusaid lubadusi, milliseid venelased andsid Moskvast meie majandusdelegatsioonile ja võrdleme praeguse ülevõlpidamisega, siis näeb igaüks selgesti, kuipalju venelaste ärilist sõna uskuda võib. Ja meil leidub veel isikuid, kes Läti-Vene kaubalepingu sõlmimise viivitamise pärast etteheiteid teevad.

Rahvasteliidu statistika laiendamine.

Rahvasteliidu segakomisjon, mille ülesandeks oli majanduslike kriiside küsimuse arutamine, lõpetas oma töö 5. märtsil s. a. Oma aruandes rahvasteliidu nõukogule toonitab komisjon tarvidust täpsete statistiliste teadete järele, mis aitaksid kindlaks teha majandusliku elu kõikumise põhjusi. Eriti tarvilikud olevat statistilised andmed tööstusliku toodangu kohta.

Inglise päritolutunnistused.

Briti „Board of Trade“ president, Cunliffe-Lister, esitas 2. märtsil Briti parlamendile seaduseelnõu päritolutunnistuste nõudmise kohta Inglismaale sisseveetavate kaupade pealt. Samal päeval oli eelnõu parlamendis esimesel lugemisel. Uus seadus sisaldab mõningaid muudatusi kaupade päritolutunnistuste alal. Nii näit. tohib sellekohase kuningliku dekreeidi olemasolu põhjal teatud kaupu müüjale lasta ainult nende päritolu äratähendamise. Niisama võib sel korral, kui kuninga poolt dekreet olemas, nõuda sisseveetavate toiduainete päritolu äratähendamist. Ei ole päritolu tähendamine kaupadel otstarbekohane, siis peavad imporeeritud kaubad kas teise värvi või mõne muu välise tundemärgi läbi vastavatest sisemaa kaupadest erinema.

Puuturg.

Puuturu seisukord on viimasel ajal pisut paranenud. Siiski ei looda eksportöörid hindade tõusu, vaid oodatakse pigemini hindade stabiliseerumist, mis võimaldaks teha kindlaid kalkulatsioonide.

Nõudmine saetud materjali peale Inglismaal on ehituse hooaja ootel pisut elavamaks muutunud, kuid hindade seisukord on jäänud endiseks.

Puuvilla kasvatamine N.-Venemaal.

Aastal 1922 oli Nõukogude Venemaa puuvilla-istanduste all 63.000-tiinuline maa-ala, s. e. vähem

kui kümnes osa 1915. aasta istanduste üldpinnast (663.000 tiinu). 1923. aastal hakkas puuvilla kasvatamine uuesti arenema, ning viimasel, 1924.—25. majandusaastal näitas see põllumajanduse haru juba häid tagajärgi. Puuvillaistanduste all olev üldpind oli läinud majandusaastal 461.000 tiinu ja toore puuvilla saak 19,32 miljoni puuda. Ümbertöötamisele võetud puuvill an-

dis 5,88 milj. puuda kiudu. Enne sõda tarvitas kogu Venemaa tekstiiltööstus aast. 26 milj. puuda puuvilla, sellest hulgast suutis Venemaa ise anda umbes 16 milj. puuda, kuna ülejäänud osa väljamaalt importeeriti. Aastal 1925 tarvitas Vene tekstiiltööstus 18 milj. puuda puuvilla, sellest hulgast andis sisemaa 11,6 milj. ja import 6,7 milj. puuda.

Turgude ülevaade.

London 10. aprillil.

Rahaturg: Nädala lõpu tõttu oli Londoni rahaturg erakorraliselt elav. Diskont muutmatu. Inglise panga poolt müüdi 17.000 naela kulda.

Teravili: Nisu tendents Ameerika turul kindel, kuna külmad ilmäd takistavad põllutöid Põhja-Ameerika nisu-piirkondades. Ühendatud riikide tagavarad vähenevad.

Vill: Tendents kõikide sortide kohta muutmatult kindel. Lõuna-Aafrika turg elava nõudmise tõttu kõigi sortide peale samuti kindel. Peaostja Prantsusmaa, selle järele Saksamaa ja Bradford. Ühendatud riikide ärimehed selle vastu on väga tagasihoidlikud. Hinnad on viimase Londoni ostuhooaja lõppemise peale vaatamata pisut kerkinud, sest uusi päralejõudmisi pole enam oodata. Tagavarad sadamates ulatuvad 13.000 palli peale.

Kivisüsi: Seisukord Inglise söeturul muutmatu. Nõudmised aprilli laadimiseks on endiselt suured, kuid kaevanduste omanikud on müükidega tagasihoidlikud, oodates vahekordade lahenemist töolistega.

Karjasaaduste hinnad Londonis.

Võid:

Daani 188 kuni 190 sh. per cwt.

Eesti puudub turul

Uus-Merimaa 173 kuni 176 sh. per cwt.

Siberi 156 „ 164 „ „ „

Siberi 156 „ 164 „ „ „

Daani või 2 sh. tsentneri pealt odavam, teiste võisortide hindades peaaegu mingisuguseid muudatusi ette tulnud ei ole. Nõudmises sel nä-

dalal elavust märgata ei olnud, kuna tarvitajad tegid omad pühade-eelsed sisseostud juba läinud nädalal. Ehk küll Londoni külmetusmajades on teatud kvantumid võid seismas, ollakse siiski arvamises, et võid turul on lähemal ajal ainult tarvilisel määral, kuna või sissevedu asumaadest kuni juunini tunduvalt vähem on kui läinud aastal samal ajal.

Bacon:

Daani 124 kuni 130 sh. per cwt.

Rootsi 118 „ 126 „ „ „

Eesti puudub turul

* Baconi hindades ei ole mingisuguseid muudatusi sel nädalal ette tulnud. Üldiselt oli ostmine-müümine sel nädalal yibinud pühade-eelses meeolus. Tegelikult olid sisseostud juba tehtud läinud nädalal. Arvatakse, et hinnad edaspidi suuresti langeda ei või, kuna tootmisoon võrdlemisi väike on kõikides allikates. Kui peale pühade teatud hinna langemine on, siis tuleb seda igatahes ajutiseks pidada. On olemas andmeid, et tuleval nädalal algab Daanis tapamajade tööliste streik. Kui see õige on, siis muudab see asjaolu suuresti seisukorda turuhindade suhtes.

Munad:

Daani 11/6 kuni 14 sh. per 120 tk.

Suuremat muudatust hindades ette tulnud ei ole. Nõudmine on väga vaikne.

Soome lihaturg.

Lihaturul on hinnad kevadiste ilmade tõttu langenud. Loomaliha hind oli 10. märtsil 7—10 Smk., sealiha 16—17 Smk., lambaliha 12—14 Smk., vasikaliha 10—14 Smk.kg-ilt.

Tolliteateid.

Kodumaa töösturid nõuavad saapakreemi sisseveotolli kõrgendamist.

Nagu kuuleme, käinud meie saapakreemistöösturid kaubandus-tööstusministri jutul ja esitanud märgukirja palvega saapakreemi sisseveo-

tolli kõrgendamise asjus. Tolli soovitakse tõsta praeguse 0,45 kuldfrangi pealt 2,5 kuldfrangi peale, nagu praegu Lätis maksev.

Põhjenduseks tuuakse märgukirjas ette, et saapakreemi sisseveotoll madal on nende toores-

ainete tolliga võrreldes, mis meie keemiatööstus saapakreemi valmistamiseks tarvitab.

Lätis kaotatakse ära väljaveotoll prop- side pealt.

Läti ministrite kabinett on otsustanud kaotada väljaveotolli männipropside pealt ja on teinud rahaministeeriumile ülesandeks töötada välja vastav muudatuste kava väljaveo tollitariifis.

Tollide kõrgendamine Prantsusmaal.

Prantsuse senati poolt vastu võetud uued tollid astusid jõusse 5. aprillil. Uued tollid, mis 30% endistest kõrgemad, pandi maksma ametliku dekreediga ja tolliasutused üle maa toimivad juba 6. aprillist uute normide järgi.

Uusi seadusi ja määrusi.

Määrus shokoladivabrikuile tooresmaterjali tollita sisseveo kohta ekspordeeritava shokoladi jaoks, mis 1924. a. „Riigi Teataja“ nr. 109 avaldatud, on muudetud järgmiselt:

Endise korra järgi pidi vabrik tollijärelevalve alla võetama, sisseveetavad ained eriti registreeritama jne. Praegune kord on lihtsustatud ja seisab väljaveetava valmiskauba järelevaatuses: kui kaup määrukses ülesseatud nõuetele vastab, siis makstakse vabrikule iga netto kilogr. pealt „Mignon“ shokoladi eest 0,60 k.-fr., teiste sortide eest 0,25 k.-fr. tagasi („Riigi Teataja“ nr. 5).

Eesti ja Poola vaheline konsulaarlepung astus jõusse 20. märtsil 1926. a., nagu sellest välisministeerium teatab „R. T.“ nr. 17.

Tööstusettevõtete nädalal puhkepäevade seadus nõuab, et igal töölisel pühapäevane tööde vahe kestaks vähemalt 36 tundi järgimööda, teistel pühadel aga 24 tundi („Riigi Teataja“ nr. 4).

Raadio seadus ilmus „Riigi Teataja“ nr. 2.

Määrus S. S. S. R. - Läti - Eestiraudteedel otseühenduses reisijate-, pagasi- ja kaubaveosse puutuvate tariifimääruste muutmise kohta. Tariifimääruse D osas Vene raudteejaamade nimestikust kustutatakse maha jaama nimetus „Bobruisk“ Lääne raudteel.

Määrus kultuurkapitalimaksu võtmise kohta tolliasutuses välismaalt sissetoodavate alkohoolsete

Puuvilla-, floor- ja

SIIDI-
SUKKI,

moodsat ja elegant

SIIDIST
„LUXUS“

PESU,

daamidele

„L U X U S“

SIIDIRIIE KLEITI-
DEKS JA PESUKS,

vastupidavat puuvillast

TRIKOOPESU, SPORDI-
JA SUPELKOSTÜÜME

valmistab ja müüb kaupmeestele

TRIKOO- JA
SUKAVABRIK

OSKAR KILGAS

TALLINN, Prii tän. nr. 3. tel. 2-23

jookide pealt. Maks arvatakse välja tollimaksu alusel ja nõutakse sisse tollimaksude õien-damisel („R. T.“ nr. 26 — 1926. a.).

Täiendav juhatuskiri kaitse-liidu heaks võetava maksu asjus. Ju-hatuskiri on kuulutatud välja 27. veebruari 1925. aasta seaduse § 6 põhjal teadmiseks ja täitmiseks neile, kellesse puutub kaitseliidu heaks võetava maksu seadus 27. veebr. 1925. a. ja selle täienda-mise seadus 28. aprillist 1925. a. („R. T.“ nr. 26 — 1926. a.).

Määrus kuldfrangi kursi kohta tolli- ja sadamamaksude võtmisel. Määrusega jäetakse kuldfrangi kurss (1 k.-fr. = 75 Emk.) maksvaks ka 1926. a. aprillikuu peale.

Jääolud Soome lahe suus.

25. märtsist 10. aprillini.

Märtsikuu lõpul paranesid jääolud Eesti ves-tes ida- ja kagutuulte mõjul tunduvalt. Saaremaa rand vabanes jääst ja ka Osmussaare juures tek-kis lahtine veekaanal, mis ulatus Naissaareni. Siiski oli laevade liikumine võimalik ainult jää-lõhkujate abil.

Aprilli algus ei toonud nimetamisväärist muu-datust jääoludes. Saaremaa läänerrand Sõrvest Hiiumaa Kõpu tulitornini oli jääst vaba, kuna Tahkuna juures oli kokkulitsutud jääsupp. Osmus-saare juure oli tekkinud tugev kinnine jää, mille tõttu jäälõhkujate poolt purustatud laevatec lahti seisis. Naissaare juures aga oli lahtine veekaa-nal kalda ääres. Tahkuna juurest põhja poole liikumisel tuli laevadel tarvitada jäälõhkuja abi.

Peale lihavõtteid muutusid jääolud Eesti ves-tes idakaaretuulte mõjul laevasõidule kergemaks. Sõrve ja Kõpu piirkonda on tekkinud kerge jää, mis aga raskusi sünnitab ainult nõrkadele auri-kutele. Naissaare piirkonnas ja Tallinna reidil peavad laevad tarvitama jäälõhkuja abi.

Äriettevõtete koosolekuid.

16. aprillil.

Eesti speditšiooni aktsiaseltsi, end. Kniep ja Verner, korraline peakoosolek, ree-del 16. aprillil 1926. a. kell 6 p. l. Tallinnas, Lai t. 9, krt. 2.

18. aprillil.

Valga panga korraline peakoosolek, kell 2 p. l. panga ruumes, Vabaduse t. nr. 6.

Kummitemplite
ja graveerimise-
tööstus

„PERFECT“

Tallinnas,

Nunne tän. nr. 8.

Kõnetraat 20-16.

**Metalli pressimine, trei-
mine, mootor- ja jalg-
rataste parandamine.**

Kirjalikud tellimised täidetakse
ruttu ja korralikult.

SCHOKOLADI-
KOMPVEKI-
JA
BISKVIIDITEHAS

A. BRANDMANN

TALLINNAS,

V. TARTU MAANT. NR. 4-6.

KÕNETR. 15-94.

A.-S. Tartu pärmivabriku peakoosolek Tartus, vabriku ruumes, kell 11 homm.

20. aprillil.

Hiiu-Kärdla kalevivabriku ühisuse „K. ja E. Ungern-Sternberg“ korraline peakoosolek kell 11 päeval ühisuse juhatajuse ruumes, Tallinnas, Tatari t. 21-b.

22. aprillil.

O.-Ü. Väandra klaasivabrik M. Graubner korraline peakoosolek kell 4 p. l. pangamaja G. Scheel ja Ko. ruumes, Tallinnas.

A.-S. „Rob. Holst ja Ko.“ korraline peakoosolek kell 8 õht. Tallinnas, Tatari t. nr. 28.

23. aprillil.

A.-S. Tartu metallivabriku C. ja H. Lellepi korraline peakoosolek kell 3 p. l. vabriku kontori ruumes, Tartus.

24. aprillil.

Paberi- ja papiümbertöötamise a.-s. „Papyron“ korraline peakoosolek kell 2 p. l. Tallinnas, Kreutzvaldi t. 13.

26. aprillil.

Narva linaketramise manufaktuuri ühisuse, end. parun A. L. Stieglitzi linaketramise vabriku, korraline peakoosolek kell 10 homm. Tallinnas, S. Brooksmägi nr. 10, k. 2-a.

27. aprillil.

Eesti-Vene panga korraline peakoosolek kell 5 p. l. panga ruumes, Tallinnas, S. Karja tän. nr. 18.

28. aprillil.

Kauba Panga A.-S., end. Tartu vastast. krediitühisus, korraline peakoosolek kell 6 p. l. Tartus, Suurturg 12.

29. aprillil.

Puutööstuse aktsiaseltsi „Narova“, end. A. P. Kotschnev, korraline peakoosolek kell ½5 p. l. seltsi ruumes, Tallinnas, Narva mnt. 27.

30. aprillil.

Eesti Rahvapanga korraline aasta-peakoosolek kell 5 p. l. E. T. K. ruumes, Tallinnas.

Toiduainete turg.

1926. a.

London.

Nisu, kaal — 496 Englise naela	£	
Northern Manitoba	”	58/6
Hard Winter	”	50/6
Rosario Santa	”	50/9
Jahu, kaal — 280 Engl. naela.		
Manitoba	”	44/—
Austraalia	”	41/—
Kansas	”	45/3
Odrad		
Kanada Nr. 3, kaal — 370 Engl. naela	”	29/3
Kalifornia, kaal — 370 Engl. naela	”	32/9
Kaerad, kaal — 320 Englise naela		
La Plata	”	20/9
Kanada Nr. 2	”	28/1½
Linad, cif		
Riga Z. K.	”	70 — 0
Pärnu H. D.	”	67 — 0
Slanetz U/A Medium	”	79 — 0
Bacon, kaal — 112 Englise naela		
Iiri	”	129.0 — 144.0
Daani	”	124.0 — 130.0
Kanada	”	112.0 — 126.0
Ameerika	”	102.0 — —
Munad, kaal — 120 Engl. naela		
Englise	”	12.3 — 12.9
Iiri	”	12.3 — 12.6
Või, kaal — 112 Englise naela		
Hollandi	”	188.0 — 190.—
Daani	”	190.0 — 192.—
Uus-Meremaa	”	166.0 — 176.—
Austraalia	”	156.0 — 174.—
Argentiina	”	140.0 — 162.—

Hamburg.

Nisu		
Sisemaa, tonni eest	Rmk.	282 — 286
Manitoba, cif. 100 kgr. eest		
termini	Fl.	16.85
Hard Winter, cif 100 kgr. eest	”	—
Ameerika jahu, cif 100 kgr. eest	\$	8 — 9½
Rukis		
Sisemaa, tonni eest	Rmk.	181 — 184
Western II, cif 100 kgr. eest	Fl.	—
Kaerad		
Sisemaa, tonni eest	”	200 — 208
Odrad, talve,		
Sisemaa, tonni eest	”	176.00 — 180.00
Odrad, suve,		
Sisemaa, tonni eest	”	177.00 — 195.00
Suhkur		
C. S. R. Feinkorn, 50 kgr. eest loco	£	13/3
Saksa „Eksport“, 50 kgr. eest termini	”	13/4½
Jaava	”	13/6
American Fine Granulated, 50 kgr. eest	”	—
Riis		
Burmah II, 50 kgr. eest	”	15/7½
Rasv		
Pureland American, 100 kgr. eest	\$	35¾
Steamlard	”	34¼
Või, Berliini en gros hinnad, tsentneri eest		
Sisemaa I sort	Rmk.	193.00/200.00
” II ”	”	183.00/193.00
Väljamaa	”	200.00/207.00
” pakides	”	207.00/212.00

Välisbörsid.

	L O N D O N									
	27. III	29. III	30. III	31. III	1. IV	6. IV	7. IV	8. IV	9. IV	10. IV
Frank . . .	1411/2	141.56	141.93	139.75	140.09	139.62	139.50	140.05	141.80	141.5/s
Dollar . . .	4.861/4	4.8628	4.8628	4.8528	4.8621	4.8618	4.8725	4.8628	4.8628	4.8625
Rootsi kroon	18.12	18.12	18.12	18.123/4	18.123/4	18.13	18.133/4	18.141/2	18.141/2	18.141/2
Daani kroon	18.52	18.59	18.57	18.561/2	18.561/2	18.56	18.58	18.58	18.57	18.571/2
Norra kroon	22.66	22.82	22.711/2	22.681/2	22.681/2	21.66	22.651/2	22.631/2	22.63	22.631/2
Saksa mark.	20.42	20.42	20.42	20.42	20.42	20.42	20.42	20.421/2	20.421/2	20.421/2
Soome mark	193	193	193	193	193.25	193	193.06	193	193.12	1931/16
Holl. gulden .	12.131/4	12.13	12.1293	12.1287	12.121/2	12.1237	12.1262	12.1237	12.1206	12.1194
Liir	1207/8	120.85	120.85	120.80	120.85	120.80	120.90	120.90	120.90	1207/8
Helveetsia fr.	25.25	25.25	25.24	25.23	25.23	25.22	25.20	25.19	25.18	25.25
Tsh.-Sl. kr..	1641/8	164.06	164.06	164.06	164.06	164.06	164.06	164.06	164.06	1641/16
Belgia frank	1225/8	124.93	121.93	129	135.00	130.62	136.12	136.37	128.56	1261/2
Poola slot .	37.	37.—	37.—	38.50	38.50	38.50	40.00	39	39	42.50
Latt	25.21	25.21	25.21	25.21	25.21	25.21	25.21	25.20	25.20	25.50
Litt	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50	49.50
Tshervonets.	952	952	952	952	952	952	952	945	9441/2	9471/2
Kuld p/unts.	84/103/4	84/111/2	84/11	84/10	84/10	84/111/2	84/111/2	84/111/2	84/111/2	84/111/2
Höbe p/unts	2/61/4	2/61/4	2/68/16	2/63/16	2/6	2/5 7/8	2/5 15/16	2/6 1/16	2/6	2/5 5/16
Plaat. p/unts	430/440	—	—	—	—	—	—	—	—	430/440

	B E R L I N									
	27. III	29. III	30. III	31. III	1. IV	6. IV	7. IV	8. IV	9. IV	10. IV
Naelsterling .	20.421	20.392	20.425	20.420	20.421	20.42	20.425	20.424	20.42	20.422
Frank	14.491/2	14.124	14.39	14.561/2	14.58	14.615	14.64	14.64	14.37	14.435
Dollar	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2	4.2
Rootsi kroon	112.63	112.64	112.66	112.63	112.62	112.62	112.69	112.53	112.52	112.57
Daani kroon	110.10	110.05	110.02	110.10	110.62	110.06	110.04	110.06	110.03	110.04
Norra kroon	90.00	89.40	89.65	90.12	110.02	90.30	90.21	90.23	90.30	90.20
Soome mark	10.574	10.574	10.574	10.577	10.577	10.576	10.573	10.57	10.57	10.572
Holl. gulden .	168.32	168.37	168.40	168.44	168.44	168.49	168.50	168.50	168.54	168.57
Liir	16.881/2	16.85	16.91	16.90	16.90	16.89	16.891/2	16.881/2	16.89	16.88
Helveetsia fr.	80.89	80.87	80.89	80.901/2	80.90	80.94	80.90	80.90	81.09	81.02
Tsh.-Sl. kr.	12.437	12.38	12.439	12.438	12.438	12.438	12.39	12.44	12.44	12.439
Belgia frank	16.69	16.29	15.85	15.731/2	15.18	15.49	16.021/2	16.24	17.06	16.00

Laevade liikumine

Tallinna sadamas 25. märtsist — 10 aprillini.

Sisse klaaritud;

Vene jäälõhkuja	„Svjätogor“,	kapten Sorokin,	merelt, kütet ja moona võtma.
Inglise aurik	„Loos“,	„Beard,	„ „ „ „
Vene jäälõhkuja	„Purga“,	„Breikopf,	„ „ „ „
„ „	„Jermak“,	„Schimov,	„ „ „ „
Saksa aurik	„Jessica“,	„Lorenzen,	segakaubaga Londonist.
Daani aurik	„Bogo“,	„Rassmussen,	kivisüttega Blythist.
Saksa aurik	„Cleopatra“,	„Inns,	Rotterdamist.
„ „	„Brun von Warendorp“	„Meislan,	segakaubaga Bremenist.
Inglise aurik	„Gothic“,	„Sargent,	kivisüttega Blythist.
Läti aurik	„Kangers“,	„Kalnin,	„ „ „ „
Saksa aurik	„Hermia“,	„Löder,	segakaubaga Hamburist.
„ „	„Wartburg“,	„Kriesen,	„ Stettiinist.
Vene aurik	„Arcos“,	„Burke,	„ Londonist.
Saksa aurik	„Nordaney“,	„Spermann,	„ Hamburist.
Besti aurik	„Pakri“,	„Jaanberg,	vigastatult merelt.
Daani aurik	„Kongsdal“,	„Bom,	vilja ja segakaub. Danzigist.
Saksa aurik	„Charlotte Cords“,	„Suhr,	kivisüttega Blythist.
„ „	„Oberbürgerm. Hacken“,	„Ehrenreich,	segakaub. ja reisij. Stettiinist.

Saksa aurik	„Hornburg“,	kaptan Pankov,	segakaubaga Bremenist.
Daani aurik	„Fulton“,	„ Almsled,	segakaub. ja reisijatega Danzigist.
Rootsi aurik	„Rezulus“,	„ Hilmertz,	segakaubaga Liverpoolist.
Danzigi aurik	„Mottlau“,	„ Düring,	bensiiini ja kivisüttega Grimsbyst.
Saksa aurik	„Sundswall“,	„ Stehrenberg	segakaubaga Hamburist.
Saksa mootorlaev	„Osviga“,	„ Zeisig,	„ Antwerpenist.
Soome aurik	„Poseidon“,	„ Gustavson,	segakaub. ja reisijat. Hangöst.
Vene jäälohkuja	„Jermak“,	„ Seleninov,	merelt, kütet ja moona võtma.
Välja klaaritud:			
Vene jäälohkuja	„Svjätogor“,	kaptan Sorokin,	merele.
Saksa aurik	„Portia“,	„ Brandt,	segakaubaga Londoni.
„ „	„Hornsriff“,	„ Bellmann,	linadega Genti.
„ „	„Helga Böge“,	„ Ehmke,	endise koormaga Liverpooli.
Vene aurik	„Leonid Krassin“,	„ Erikson,	tühjalt Riiga.
Saksa aurik	„Hochland“,	„ Jonas,	tühjalt Liibavi.
„ „	„Oliva“,	„ Breckmoldt,	ülejäänud kaubaga Aboosse.
Norra aurik	„Skogland“,	„ Eidisen,	tühjalt Stavangeri.
„ „	„Cremon“,	„ Hansen,	Danzigi.
Saksa aurik	„Gertrud“,	„ Reichert,	tühjade vaatidega Danzigi.
„ „	„Bremershaven“,	„ Andries,	lina ja laudadega Dundeesse.
„ „	„Hannah Blumenthal“,	„ Körner,	linadega Genti.
„ „	„Virgilia“,	„ Stengel,	
„ „	„Botilla Russ“,	„ Jakobson,	ülejäänud kaub. kiiga.
Vene jäälohkuja	„Purga“,	„ Breikopf,	Peterburi.
„ „	„Jermak“,	„ Seleninov,	
Eesti aurik	„Pakri“,	„ Jannberg,	proppsidega Hulli.
Läti aurik	„Kangars“,	„ Kalnin,	tühjalt Riiga.
Daani aurik	„Fulton“,	„ Almsted,	tühjalt merele
Saksa aurik	„Brun von Warendorp“,	„ Meislán,	segakaubaga Londoni
„ „	„Wartburg“,	„ Kriesen,	segakaub. ja reisijat. Stettiini
„ „	„St. Lorenz“,	„ Veidt,	„ Lübecki.
Danzigi aurik	„Mottlau“,	„ Düring,	tühjalt Danzigi.
Daani aurik	„Kongsdal“,	„ Bom,	„ Kopenhaageni.

PAELAVABRIK

„RAUANIIT“ A.-S.

Rannavärava p. nr. 7, TALLINNAS.

Kõnetraat 15-42.

Valmistab:

Kinga-, saapa- ja spordijalanõude nõõre,
samuti ka korsefi-, traksi- ja kardinanõõre.

Pesu jaoks triipi-, viiseli- ja bobypaela; sukapaela kummi ja trakse.
Igasuguseid kuld ning hõbe garnituurpaelu, siidi-, riips-, soufache
ja mütsipaelu, kaelasidemeid ja salle igas laiuses ja värvis.

Siidisukki, ja sokke, samuti villaseid ja puu-
villaseid igas suu uses, paksuses ja värvis.

Müügil kõigis ärides.

Tallinna börsi komitee juures asuva kaupade ja prahtide komisjoni poolt koteeritavate kaupade nimekiri ja hinnad (en gros).

Jahud: nisu, pehme, kõrgem sort, Ameerika ja Ingl. pd.	830—900	Liha, sea, I sort pd.	1840—2000
„ sõre, kõrgem sort	—	„ looma, I sort ”	880—1400
„ Ameerika ja Inglis	900	Õlikoogid, linaseemne ”	280—290
rukkijahu	270—280	„ päevalille ”	260
„ püül	440—470	Tangud soja ”	320
„J. Puhk ja Pojad“ suurveski	—	Jahu, päevalille ”	270
saadused. Hinnad arvatud 50	—	Segajõutoit I s. ”	295
klg. eest ühes valge puuvil-	—	„ II s. ”	265
lase kotiga:	—	Nisukliid ”	190—195
jahu: nisu, pehme, sõre . . . 50 kg.	725—935	Puuvillane riie, Bjäs ars.	46—54
Patent rukkijahu	—	„ Mitkal ”	33—40,50
„Eesti parem“ saiajahu pd.	—	Lina, Liivi R pd.	1600
„Kalev“	—	„ Petseri ”	1850
„Kungla“	—	„ Võru ”	1800
„Sampo“	—	„ Tartu ”	1650—1700
Jahu: nisu, pehme — sõre	—	Linaseemned, õli 87 ¹ / ₂₀ % basis	400
A/S. Rotermanni tehaste jahud:	—	„ külvi 98 ⁰ / ₀ basis	630
nisu, pehme — sõre	735—950	Takud, Codilla, II	900
„ pehmed, teised sordid	—	„ III	500
„ I sort	—	Kivistisi, auru Yorkshire 2k.pest.	55—56
Rukkijahud	—	„ Newcastle	51—53
„	—	„ sepa	53—55
„ püül	—	Koks, valu	65—70
Nisu, Eesti	—	„ gaasi	75
Rukis, Eesti Poola	250—255	Põlevkivi, I sort	10
„ Poola ja Vene	—	„ II	7,50
„ Ameerika	—	„ III	5
Kaerad, toidu, Vene	260	„ Senolat	200—220
„ Poola	270	„ Gudroon	250—270
Odrad, õlle, Poola	300	„ pigi	200—220
„ harilik	260—270	Raud, sordi	230—240
Herned, rohelised, Eesti	—	„ vits	365—480
„ „ Hollandi	580	„ plekk	370—510
Riis, Burma II	680—700	Raudtalad	260—270
Kartulid, eksport fob Tallinn pd.	—	„ plekk, tsingitud	670—710
„ piirituse	60—67	Teras, Inglis	—
Kartulitärklis „Superieur“	650	„ Saksa	—
Piim, pudelites ltr.	18	„ nikkel	—
Või, meierei, eksport, I sort pd.	4520—4600	„ vedru	460—520
Või, siseturu	—	„ valu	—
Margariin, väljamaa	2000—2320	„ tööriistade	1200—1400
Kaseiin Eesti	800—1000	„ talla, Belgia	210
Juust, Shweitsi, Kodumaa	2600—2700	Malm	190—200
Munad, eksport I s. (kast 1440 tk.)	—	Inglistina	9500—10.000
„ II s. („ 1440 tk.)	—	Seatina	1350—1400
Kakao, Hollandi	2200—2400	Vask, plekk, punaue	3500—3700
„ Inglise	2000—2200	„ valge	3400—3600
„ Ameerika	1800	Tsink-plekk	1600—1750
Kohv, Rio, Santos	5400—5600	Masinaõli, Vene, Nobeli, No. 6	—
„ Keskk-Ameerika sordid	6200—7600	„ Ameerika	570—640
Tee, lahtine, Orange Pekoe, Tseilon	8400—8800	„ mootor	700—760
„ „ Orange, Pekoe, Java	7400—8200	„ auto	950—1200
„ „ Moning, Hiina	4800—5600	Linaseemneõli	1600—1625
Suhkur, peenike valge, Danzigi	—	Värnits	1650—1675
„ Tshehoslovakkia	675—680	Tsilindriõli, Vene	900—1050
Suhkur, peenike, valge, Poola	665—670	„ Ameerika haril. aur 280 ⁰	580—880
Siirup, kartuli, 42 ⁰ / ₀	650	„ ülekuum. „ 3200	935—975
Glükoos	650	Põlevkiviõli	180—210
Sool, lahtine, Vene	54	Nafta, Vene	245—250
„ „ Saksa	58	„ Ameerika	215—220
Heeringad Yarmouth, Matties tünn	4500—4700	Petrooleum, Vene, sisternid ja	—
„ „ Matfulls	5500—5700	„ vaadid	230—240
„ „ Shoti, Matties	5600—5800	„ Am. sistern. ja vaadid	230—240
„ „ Matfulls	6600—6800	Bensiin, Vene	580—600
Heefingad, Norra	2500	„ Ameerika	580—600
„ „ Islandi	1800	Pesusooda, väljamaa	200
		„ kodumaa	185—195
		Seebikivi 72—74 ⁰ / ₀ , Inglise	510—540

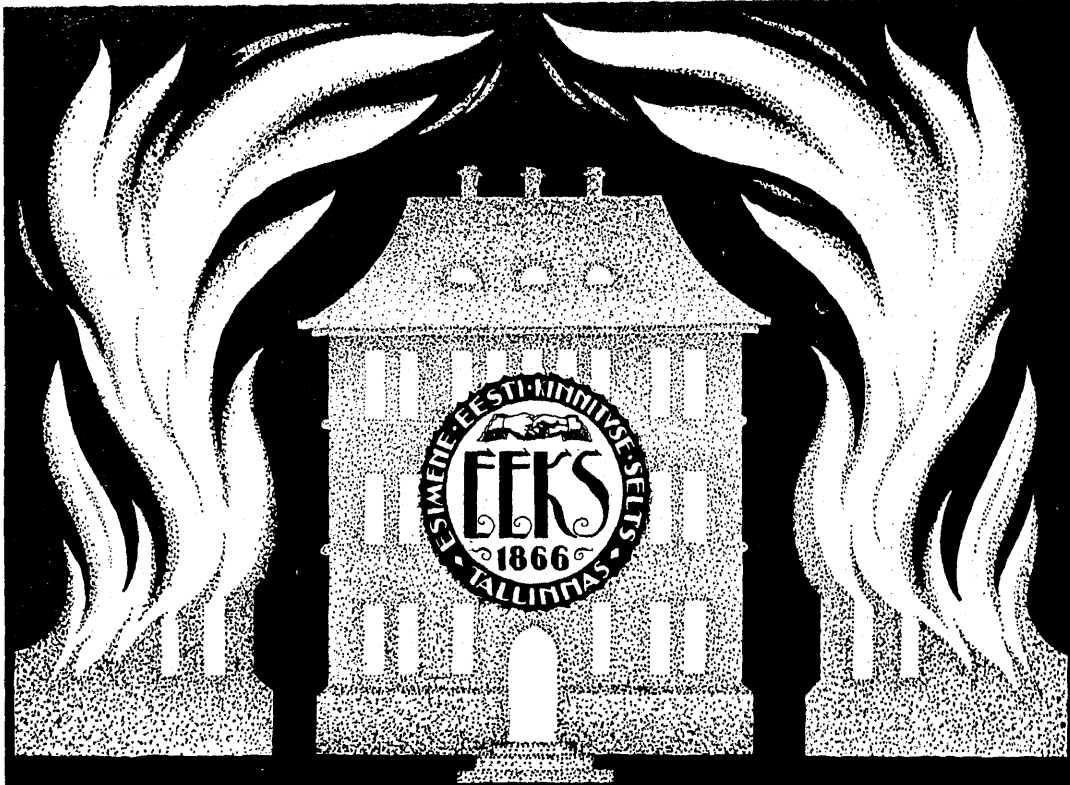
Parkimise ekstrakt	pd.	--
Värvid, nigrosiin, vees sulav, välj		9200—10.000
„ tsinkvalge, väljam.	„	1350—1750
„ tinavalge, „	„	1500—1920
„ ooker, „	„	350—450
Väetisained, salpeeter, Norra (k. 6)	„	--
„ „ Tshili	„	410
„ superfosfaat 18—20%	kott	675
„ thomasjahu 17—18%	„	610
„ kaalisool 300/o, k. 6 pd.	„	--
„ „ 40%	„	950—970
„ kainiit 130/o, lahtine	pd.	49
Vävelhapuammoniaak	„	2065
Lubjalämmastik	„	1850
Vosvoriit, Eesti 6%	„	--
Eesti rikast. vosvoriit 28—30 0/0	„	500
Paber, rotatsiooni	„	440
Tsement, Portland, Port-Kunda		
pütt 10 pd. 10 nl.	pütt	875—925
Tsement, Aseri	„	875—925
Kriit, toores	pd.	--
„ pestud	„	125
Asfalt	„	120—135
Kivitorv, Rootsi	„	--
Puutorv, kodumaa	„	--
Lubi	„	50
Gips, tükkides	„	25
„ jahvatatud, toores	„	35
„ krohvimise	„	45—70
Telliskivid, I sort, tubat	„	5500—6000
Tuletikud, orig. kast (5000 toos.)	„	4500—5400
Nahk, talla, Eesti, kodumaa toores-		
nahast valmist. pd. I s.	„	5400—5600
Nahk, talla, Ameerika tooresn.		
valmistatud, I sort	„	6000—6600
Nahk, talla, Ameerika tooresn.		
valmistatud, II sort	„	5400—5600
Tooresnahk, väikesed ja suured		
Silikaat D/B/B	„	--
Puumaterjalid, saetud	„	--
Eesti Strd I, II ja III s. frko Tall.		
„ IV s	„	--
„ propsid; 7x7	„	--
„ liiprid	„	--
Põletispuud, seg. 200/okaski, k.-s.	„	--

Prahid:

Lina		
Tallinn — Stettiin	tonn	sh. 20/—
„ — Ghent	„	21/—
„ — Dundee	„	33/—
„ — Belfast	„	--
Takud +		
Puumaterjalid D/B/B	Standard	
Tallinn — London	„	sh. --
„ — E. C. C. P. (Inglise ida-		
ja läänerand)	„	--
„ — Antwerpen	„	--
„ — Southampton	„	--
„ — Manchester	„	--
„ — Amsterdam	„	--
„ — Dundee	„	--
250/o talve juuremaks.		
Segakaup.		
Tallinn — Stettiin	tonn	sh. 12—25/—
„ — London	„	--
„ — Stokholm	„	Rk. --
Või		
Tallinn — Stettiin	tünn	--
Kartulid		
Tallinn — Stokholm	tonn	Rk. --

Tallinna börsi kursisedel.

		31. III	7. IV	9. IV	12. IV
1 dollar	T.	--	--	--	--
	O.	372	372	372	372
1 nael-sterling	T.	--	--	--	--
	O.	1809	1809	1809	1809
100 Saksa riigi-marka	T.	--	--	--	--
	O.	8850	8850	8850	8850
100 Soome marka	T.	--	--	--	--
	O.	937	937	937	937
100 Rootsi krooni	T.	--	--	--	--
	O.	9975	9975	9975	9975
100 Daani krooni	T.	--	--	--	--
	O.	9725	9725	9700	9750
100 Prantsuse franki	T.	--	--	--	--
	O.	1275	1280	1270	1265
100 Hollandi guldenit	T.	--	--	--	--
	O.	14.975	14.975	14.975	14.975
100 latti	T.	--	--	--	--
	O.	7150	7150	7150	7150
100 Tsheho-Slovakkia krooni	T.	--	--	--	--
	O.	1105	1105	1105	1105
100 Helveetsia franki	T.	--	--	--	--
	O.	7175	7175	7175	7175
100 Norra krooni	T.	--	--	--	--
	O.	7950	7950	7950	7950
100 Belgia franki	T.	--	--	--	--
	O.	1400	1385	1420	1420
100 Itaalia liiri	T.	--	--	--	--
	O.	1500	1500	1500	1500
1000 Ungari krooni	T.	--	--	--	--
	O.	5,15	5,15	5,15	5,15
1 Austria shilling	T.	--	--	--	--
	O.	52,50	52,50	52,50	52,50
1 tshervonets	T.	--	--	--	--
	O.	1905	1905	1895	1905
1 Poola slott	T.	--	--	--	--
	O.	45,50	43,50	43,50	39,00
1 Eesti kroon	T.	100	100	100	100
	O.	--	--	--	--

Tulekinnitus,
elukinnitus,
loomade kinnitus,
klaaside kinnitus
ja murdvarguste
vastu kinnitus.

Kinnitustingimused ja maksud soodsad.

Peakontor Tallinnas, Lai t. 1, omas majas.